MOKSLAS ✯ MENAS LITERATŪRA

Ko lauktina iš Kultūros kongreso?

Red. pastaba. Pirmasis lietuvių Kultūros kongresas — yra didžios svarbos reikalas. Kad jis būtų kuo brandesnis ir kuo našesnis, reikalinga panaudoti patyrimą kuo platesnio skaičiaus mūsų kultūrininkų. Tos minties vedama mūsų dienraščio kultūrinio priedo redakcija paskatino eilę kultūrininkų pareikšti savas idėjas ir sumanymus, kuriuos čia ir pradedame spausdinti, ta proga kviesdami ir daugiau kitų kultūrininkų savo sumanymus ir pastabas atsiųsti.

LIETUVIO PLATUS KULTŪRINGUMAS

Vysk. V. Brizgys: — Laukčiau iš Kultūros kongreso, kad iš jo patirtų gražių įspūdžių apie Lietuvius ir mūsų kultūringumą kuodidžiausias skaičius mūsų jaunimo ir kitataučių.

Kultūros kongresas subrendu siems lietuviams kultūringumo nei nepridės, nei nesumažins. Linkėtina tačiau, kad Kongresas padėtų kultūringumą ir jo reikalingumą pajusti. Kaip mums vyks išlaikyti mūsų jaunimą prie savos tautos, kiek surasime draugų kitataučių tarpe, tai daugiausia priklausys nuo mūsų reiškimosi kultūringumo.

Jeigu mūsų spauda, menas, socialinis, politinis ir kitoks veiklumas savo turiniu ir forma bus tiek kultūringi, kad kiekvienam lietuviui bus garbė juos laikyti savais, tada mūsų kultūrinis gyvenimas atliks savo pareigą. Laisvame pasaulyje esančius lietuvius išlaikyti sąmoningais lietuviais ir garsinti mūsų tautos vardą, mes dabar neturime ir turbūt niekad neturėsime kito būdo, tik lietuvio platų kultūringumą. Tepasiekia Kultūros kongresas kuogražiausių vaisių šia kryptim.

PRIVATI ATSKIRŲ KULTŪRININKŲ INICIATYVA

Jonas Aistis: — Galima būtų daug ko laukti. Ir reikėtų. Esu tikras, kad bendruomenės vadovybė bus viską padariusi, kad kongresas pasisektų, tačiau nesu labai didelis optimistas ir stebūklų nelaukiu. Kultūra plati ir šakota. Asmeniškai turi gal voje dažniausiai tik kaikurias josios šakas: meną ir gal truputį dar ir mokslą. Tik labai retas lietuvis tų dalykų pasigenda, o dauguma net bodisi tais, kuriems rūpi kultūra. Jau ketvirtas dešimtmetis, kai asmeniškai skaitau nuolatinius kultūrofilų nusiskundimus lietuvių abejingumu ir begale įvairių, ir, deja, labai gerų receptų, kaip tą negerovę pagydyti ir pačią lietuvišką kultūrą kiek augščiau pakelti, bet toje srityje vis labai kukliai buvo priekin žengiama. Dėlto asmeniškai tikiu į privatišką iniciatyvą, į atskirų kultūrininkų ar kultūrofilų veiklą. Čia sutinkama didelių pasišventėlių, tik, deja, nedaug. Jais iki šiol ir laikėsi visas mūsų kultūrinis gyvenimas.

IŠLAIKYTI SAVO KULTŪRĄ AR NUSLYSTI Į PRIMITYVUMĄ?

Dr. A. Baltinis: — Iš Kultūros kongreso lauktinae, kad jis savo teoretinėje dalyje išryškintų esminį santykį tarp tautos ir kultūros, kad mums, išeivijoje esantiems, yra tik du keliai: arba išlaikyti savo tautinę kultūrą ir ją toliau kurti, arba nuslysti į primityvių žmonių lygį, besidominčių tik savo fizine egzistencija.

Praktinėje savo dalyje — įvairiose sekcijose — atskirų sričių kultūrininkai turėtų apsvarstyti konkrečius kelius tautinei kultūrai ugdyti išeivijos sąlygose ir juos rezoliucijų ar kitais būdais patiekti mūsų visuomenei bei atitinkamoms tautinės bendruomenės institucijoms.

Jei šiuos uždavinius Kultūros kongresas bent iš dalies išspręs ir patieks gaires jiems vykinti, jis bus savo tikslą atsiekęs, ir jo reikšmė mūsų išeivijos gyvenimui bus didelė ir jokiais kitais būdais nepamainoma.

ĮRODYTI, KAD ESAME LAISVĖS VERTI

Z. Kolba, Amerikos Lietuvių Dailininkų s-gos pirm.: — Iš Kultūros kongreso lauktina mūsų kultūrinių jėgų sucementavimo lietuvybei išlaikyti tremtyje ir vieningo kūrėjų darbo įrodymui, kad esame laisvės verti.

Todėl Kultūros kongreso meno sekcijoje lauktina, kad būtų prieita vieningos nuomonės dėl reikalingumo apjungti visų dailininkų grupes tremtyje centrinėje vadovybėje su paskirtimi esminiam ir pozityviam darbui atlikti mūsų pavergtai Lietuvai.

PLATESNIŲ PRAKTIŠKŲ PLANŲ

Juozas Kreivėnas: — Kultūros kongrese turėtume:

1. sudaryti galimai tikslesnį ligšiolinės veiklos balansą;
2. sužinoti, ką ateity reiktų veikti ir kaip veikti;
3. rasti sprendimų visai eilei uždavinių ir problemų ir t.t.

Ar bus drąsos čia bent konstatuoti:

1. kokią rolę ir kaip lietuvybės išlaikymui paskutiniu metu atlieka mokyklos, šeimos, bažnyčia, spauda, organizacijos ir t.t.?
2. ko iš tiesų pasiekiama savųjų ir kitataučių tarpe politine veikla ir ko pasiekiama kultūrine veikla? ir t.t.

O jei išsireikšti dar trumpiau —

— Kultūros kongrese turėtų kilti galimai platesnių planų, paremtų ne tiek teoretinėmis prielaidomis, kiek išvadomis iš netolimos praeities ir dabarties tikrovių.

KULTŪROS DARBUOTOJŲ PAGERBIMO ŠVENTĖ

Antanas Rudis: — Ligi šiol mes gal perdaug laiko skyrėme įvairių kultūrai remti organizacijų, fondų, institutų organizavimui, jų statutų ir paragrafų nagrinėjimui, o mažai domėjomės pačiais kultūrininkais ir jų darbais. Dabar Chicagoje įvykstančiame Kultūros kongrese norėtųsi, kad daugiau dėmesio būtų skirta lietuviškos kultūros darbuotojams, kad plačioji lietuvių ir amerikiečių visuomenė būtų galimai geriau supažindinta su mūsų tautiečių pasiektais laimėjimais įvairiose kultūros srityse.

Mums būtų įdomu patirti ką mūsų kultūrininkai kūria ir planuoja ateičiai. Mes turime savo tarpe daug kuklių, tylių darbuotojų, kurie dirba nepaprastai svarbius mūsų tautai kultūrinius darbus, tačiau jie mažai žinomi plačiai visuomenei ir dar mažiau žinomos jų sunkios darbo sąlygos. Iškelkime ir pagerbkime juos. Jei šiandien mes dar negalime jiems užtikrinti reikalingų materialinių sąlygų, tai suteikime bent moralinį atlyginimą už jų darbamą svarbų tautinį darbą.

Mes esame mažos tautos nariai ir mūsų vienintelis efektingas ginklas kovoje už teisę gyventi savarankiškai yra mūsų savita tautos kultūra, mūsų kalba ir menas. Tad kongreso metu pagerbkime tos kovos dalyvius: mūsų mokslininkus, rašytojus, menininkus, artistus, muzikus, dainininkus ir visų kitų kultūros sričių darbuotojus. Tegul Lietuvių Kultūros kongresas bus mūsų kultūros darbuotojų pagerbimo šventė.

AMERIKOS IR LIETUVOS KULTŪRA

Kun. dr. Juozas Vaškas marijonų vice generolas: — Kultūra savo esme yra paties asmens tobulumas; tai yra išvystymas visų tų galimybių, kurias Dievas yra žmogui davęs. Šis tobulumas neturi užsidaryti savyje kaip gėlė, kuri niekada nepražysta. Jis turi skleistis jo gyvenamoje aplinkoje ir ją turtinti. Kultūra dėl to yra ne vien išvidinis dalykas, bet ir tai, kas pasireiškia išorinėje žmogaus gyvenamoje aplinkoje.

Suvokiant kultūrą reikia saugotis vien defensyvinio kultūros supratimo. Tai reikia pažymėti kalbant apie Amerikos ir Lietuvos kultūrą. Amerika yra ir grynai teritorija, ir žmonės joje gyvenantieji. Tie žmonės čia yra toki įvairūs, kad jie atstovauja beveik visą Europą, Aziją ir Afriką. Amerika yra turtingiausias kraštas ne vien ekonomiškai, bet ir įvairių žmogiškųjų vertybių atžvilgiu. Jei kada Amerika turės savitą kultūrą, tai jos bruožas turbūt bus: visuotinumas.

Mes ubagintume Ameriką, ir jai bloga linkėtume ir darytume, jei pamirštume savo kalbą ir savo tautos papročius. Lietuviškąją kultūrą nėra reikalo apriboti vien Lietuvos teritorija. Formaliai kultūra yra dvasinis dalykas. O dvasinis dalykas, ne taip kaip medžiaginis; jis nenyksta jei plačiau yra paskleidžiamas ir dalinamas. Mes turime mylėti Lietuvą ir Ameriką. Lietuva mus padarė tuo, kuo mes esame. Amerika, kaip geras prietelis, mus priglaudė. Juo būsime geresni lietuviai, tuo būsime geresni amerikiečiai. Amerika nenori žaloti tremtinio prigimties. Tremtinis neturi žaloti Amerikos prigimties. Sveikindamas kongresą turiu vilties, kad šios problemos jo svarstymuose ras vietos.

● **Dail. R. Viesulo** litografiją "Anksti rytą" įsigijo Kongreso biblioteka savo J. S. E. R. Pennell grafikos darbų kolekcijai. Litografija buvo nupirkta iš Kongreso bibliotekos rūmuose vykstančios (ikį rugs. 1 d.) 14-tosios metinės Amerikos grafikų parodos, Washingtone. Tris dailininko darbus bibliotekos kolekcija yra įsigijusi anksčiau kitomis progomis. Litografija "Anksti rytą" yra daryta Lietuv. Knygos klubo užsakymu.

Kotryna Grigaitytė

Gyvenimas

Gyvenimas nubėga
Nežinomu keliu:
Per žiedlapius, per sniegą
Pavyt jo negaliu...
Patvinę laiko upės
Iš keturių šalių:
Drugelis aš nutūpęs
Po žiedeliu trapiu...

Palaimintosios rankos

O palaimintosios rankos,
Naujagimiui dangaus vartus atkėlę,
Uždegę žiburį nežinomu keliu
Išklystant vėlei.

— — — — — — — —

Šventoj sargyboje budėję eilę metų —
Pirmos Komunijos baltom mėniom
Išaugę pirmos gretos
Ir nuotakų būriai,
Lyg vyšnios soduose pražydę,
Kasdieną lydi žemėj šioj
Jūsų šventą žygį.

— — — — — — — —

Jūs nuimat sunkiausią naštą
Savo broliui nuo pečių
Ir nepavargstat niekados
Ir sopulų be skundo...
Nors raktai paslapčių
Išdegintų Jums delnus
Iki gyvos žaizdos, —
O palaimintosios rankos!

Red. pastaba: Šis eilėraštis autorės sukurtas tėv. K. Žvirblio, O. P., sidabrinių primicijų proga. Eilėraštis „Gyvenimas" — paimtas iš rinkinio „Širdis pergamente".

Poezija, širdis ir pergamentas

AL. BARONAS, Cicero, Ill.

Šiandien poezija nebemadoj. Šiandien žmogus rūpinasi ne nuo gyvenimo atitrauktais dalykais, bet konkrečiu gyvenimu, pilnu daiktų ir laimės. Nors per eitais metais lietuvių literatūroj pasirodė apie 10 poezijos knygų, tačiau tai dar nereiškia, kad poezija tebelieka tokia pat literatūros karalienė, kaip ji buvo prieš kiek metų nepriklausomoj Lietuvoj. Ir naujų vardų su ta dešimtimi rinkinių teatėjo tik vienas. Daugiausia poezija buvo teberašoma senųjų, iš Lietuvos pasitraukusių, poetų, nors šiaip periodikoje daugiau užtinkame bandančių savo jėgas poezijoj, o ne prozoj. Šiais metais pasirodžiusi pirmoji poezijos knyga K. Grigaitytės "Širdis pergamente" liudija taip pat, kad tremtinio kelionėj poetas paliko ištikimas poezijai, šiandien nustumtai į kelintaeilį reikalą. Kiek toji Grigaitytės poezija įnešė naujo į vis labiau skurstančią mūsų literatūrą čia ir norėjosi pakalbėti.

Jaunystė veidrodyje

Poetė K. Grigaitytė per 20 metų pasirodo su trečiu eil. rinkiniu. Toks negausus eilėraščių kraitis leidžia spėti, kad autorė yra kovojanti už turinį, o ne už kokybę. Autorė pavadino eilėraščius — Širdis pergamente. Pergamentas išsilaiko ilgai, nežinia kaip atsilaikys Grigaitytės širdies žodžiai pergamente prieš laiko dūžius, tačiau tame rinkinyje yra daug nuoširdžių posmų, paprastų, be manieros ir be juokingų prancūziškų konjakų ar kvepalų ar dailininkų pavadinimų inkrustuotų į Orfejaus medį. Tie paprasti kaikurie posmai kad ir labai priartėję prie banalumo ribos, yra skaidrūs ir poetiški. Štai, kaip poetė kalba apie jaunystę veidrodyje:

Aš palikau tave
Tam spindinčiam ovale,
Kaip baltą gėlę
Saulei tekant ežere.
Dabar kai mano dienos
Sugrįžti nebegali,
Kasdien ryškiau regiu,
Tam veidrodžio ovale,
Jaunyste mano, aš tave...
(Psl. 21)

Šiais žodžiais autorė kalba apie tuos laikus, kada ji rašė ir dabar tebepopularų "Na, tai kas". Tačiau ir šio rinkinio eilėraščiai tebėra savo esme nepasikeitę nuo tų laikų, apie kuriuos autorė kalba, kaip apie palikusius veidrodžio ovale. Giedras, skambus, dažniausiai klasikinis, priartėjąs liaudies dainoms eiliavimas, rodo, kad poetė nieko naujo nejieškojo ir nieko neprarado. Ji paliko paprasta, jauna ir moteriška.

Raidelės mažos,
Žodžiai aiškūs,
Širdis be melo,
Be klastos.
O jis, kurs rašė
Šitą laišką,
Neteko amžiams mylimos.
(Psl. 23)

Arba:

Mielas kam irklus padėjai?

(Nukelta į 2-rą pusl.)

B. Jameikienė — Šv. Pranciškaus pamokslas paukščiams (vitražas)

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **Lietuvoje gimęs skulptorius William Zorach,** dabar jau pasiekęs 69 m. amžiaus, plačiai pagerbiamas žurnale "Time". Įdėtas ir jo paveikslas jo studijoje Brooklyne. Žurnale pažymima, kad to skulptoriaus masyvios figūros jau per penkis paskutinius dešimtmečius puošia įvairias žymesnes JAV vietas. San Antonio mieste, McNay Meno instituto patalpose, atidaryta šio skulptoriaus darbų paroda, kur išstatyta 27 jo skulptūros, fotografijos jo labiausiai žinomų kūrinių ir 65 jo piešiniai, akvarelės; tie kūriniai paskolinti iš vadovaujančių JAV muzėjų ir kolekcijų. Vietos laikraščiai "News" ir "Express" pažymi, kad tai puikiausios skulptūros, kokios tik buvo išstatytos San Antonio mieste ar apskritai betkur Texas valstybėje.

Skulptorius iš Lietuvos atvyko į Clevelandą, Ohio, būdamas dar mažas, ir tenai pardavinėjo laikraščius, dirbo mašinų fabrike ir žalvario dirbtuvėje. Teišėjęs septynius pradžios mokyklos skyrius, jis turėjo pamesti mokslą ir ėmėsi mokytis litografijos amato. Sutaupęs $160 jis išvyko į New Yorką studijuoti meną. Po metų laiko, išleidęs visas santaupas, vėl grįžo į Clevelandą, bet neilgam — susitaupęs vėl kiek lėšų patraukė net į Paryžių. Jį sudomino naujos idėjos ir turtingos spalvos, jis žavėjosi Matisse, Gauguin kūryba. Jau 1910 m. Paris Salon d'Autumne priėmė jo keturis piešinius. Paryžiuje jis vedė dailininkę Margaritą Thompson. Atvyko į JAV ir čia jau suspėjo dalyvauti 1913 m. rengiamoje parodoje, kuri į JAV įvedė modernųjį meną.

Modeliais panaudodamas savo žmoną ir vaikus, jis pasiekė monumentalaus didingumo savo skulptūrose "Motina ir vaikas" (nupirktas Manhattan Metropolitan muzėjaus), "Jaunuomenė" (West Palm Beach, Norton galerija). Jis paruošė dekoracijas Mayo klinikai, o taipgi dėl Radio City — "Šokio dvasią". Jo skulptūra — Benjamin Franklin yra pašto rūmuose Washington, D. C. Duodamas šias informacijas plačiai skaitomas žurnalas "Time" pirmose eilutėse pažymi, kad skulptorius yra gimęs Lietuvoje.

● **Prisikėlimo parapijos leidinys 1956.** Šitokia antrašte Toronte, 3,000 egzempliorių tiražu išleista 86 pusl. knyga. Viršelis papuoštas dail. Bakio piešiniu: laisvės statulos, Prisikėlimo procesijos bei lietuviškų bokštų kombinacija. Tekste — pirmame puslapyje šv. Tėvo specialus palaiminimas, tėvų pranciškonų vadovybė, sveikinimo laiškai, arkiv. Skvirecko, vysk. Padolskio, Vliko pirm. J. Matulionio. Toliau — T. Bernardinas, OFM, rašo apie pirmuosius tos parapijos žingsnius, apibūdinama parapijos religinė veikla, kultūrinė veikla, aprašomas sporto klubas Aušra, parapijos jaunimo darbuotė, parapiečių bendravimas, duodama fotostatinė kopija vieno parapijos žinių biuletenio, fundatorių ir geradarių sąrašas, laikraščių reklamos ir kt. Ypatingai daug visokiausių iliustracijų, plačiai pavaizduojančių tekste minimus dalykus; gausu pavienių asmenų, įvairių grupių, o taipgi ir meno kūrinių reprodukcijų. Leidinys ne tik įdomus dabarties lietuviams, bet ir turės reikšmingos istorinės vertės. Vertas pagyrimo Prisikėlimo parapijos klebonas tėv. Bernardinas Grauslys, OFM už parodomą gražią organizavimo iniciatyvą.

● **Spaudos laisvės atkovojimo 50 m. sukakčiai paminėti leidinys,** kurį suredagavo kun. V. Bagdanavičius, dr. P. Jonikas ir rašytojas J. Švaistas, turės šiuos skyrius: Svarbiausieji spaudos draudimo tarpsniai — rašo kun. V. Bagdanavičius, Bendroji rusinimo politika — dr. K. J. Avižonis, Spaudos draudimas be teisinio pagrindo — prof. Vacl. Biržiška, Lietuvių tautos atgimimo pradmenys — K. Čeginskas, Lotyniškojo raidyno draudimas — dr. J. Matusas, Nuo raidžių draudimo iki kalbos naikinimo — J. Sangaila, Pastangos draudimą nugalėti — prof. V. Biržiška, Knygų platinimas ir knygnešiai — prof. V. Biržiška, Amerikos lietuvių knygos — V. Širvydas, Amerikos lietuvių laikraščiai — kun. dr. J. Prunskis, Draudžiamojo laikotarpio grožinė literatūra — D. Augienė. Rusiškos raidės talkininkai — prof. V. Biržiška. Leidinio antraštė dar galutinai nenustatyta.

Redakcinės komisijos paruoštą leidinį pavesta Juozui Švaistui perduoti Liet. Bendr. Chicagos Apygardos Kultūros tarybai. Redaktorių komisija, užbaigdama savo darbą, priėmė nutarimą, kad "paruoštieji leidiniui straipsniai yra ypatingai vertingi ir, ypač šiomis sąlygomis, būtų didelė žala lietuviškajam reikalui, jei jie negalėtų būti išspausdinti atskiru leidiniu". Laukiama, kad LB Chicagos Apygarda ilgai neuždels su šios knygos pasirodymu.

● **Ipolitas Tvirbutas,** ilgametis Šiaulių Valstybinio teatro režisorius, anksčiau buvęs Kauno Valstybės Dramos teatro aktorius, dėl ligos užsilikęs Vokietijoje, gautomis žiniomis, birželio 26 d. iš Muencheno išskrenda Amerikon. Jis keliauja apsigyventi Hartforde, Conn., kur jau keli metai yra sustojusi jo žmona — žinoma aktorė Liucija Rutkauskaitė-Tvirbutienė ir sūnus.

Tenka pažymėti, jog Amerikoje gyvenusių scenos darbuotojų ir jautrių tautiečių pagalba iš dalies prisideda prie rež. Ipolito Tvirbuto su šeima susijungimo ir savo laiku jam padėjo trumpam laikui išvykti Šveicarijon sveikatai sustiprinti.

Šios pagalbos sumanytojai — buvę Ipolito Tvirbuto bendradarbiai ir mokiniai dėkoja visiems aukotojams už jautrumą.

New Yorke gyveną scenos vei kėjai žada nusipelniusį kolegą sutikti aerodrome.

● **Petras Lukas** — skulptorius, dailininkas, baigęs Kauno Meno mokyklą, dar mokęsis Italijoje, gyvena Venecueloje ir dirba skulptoriaus darbus, kurių bene didžiausias bus tai Venecuelos išlaisvintojo Simon Bolivaro statula, esanti mieste San Carlos.

Taip jis dekoruoja įvairius pastatus. Gražiausi toj srity darbai yra lietuviškais motyvais dekoruotos dviejų provincijos miestų kino teatrų salės ir jo paties nuosavi namai Barquisimeto m.

Be to, jis gražiai piešia aliejiniais dažais gėlių vazas ir gamtovaizdžius.

● **Antanas Stelingis** — dailininkas, gyvena Venecuelos sostinėje Caracase, bet laiks nuo laiko išsikelia ir į provinciją. Pradžioje čia duoną pelnė vien įvairių natiurmortų, pastatų ir kalnų piešimu. Vėliau, jis perėjo į dekoravimų sritį. Dekoruoja ne vien turtingųjų vilas bei namus, bet ir bažnyčias. Viena iš tokių yra bažnyčia San Juan de los Moros.

JAU MAČIAU IR ANTRĄJĮ

M. VAITKUS, Peace Dale, R. I.

Žinoma, Jokūbą. Beje, ne tikrovėje, tik filme, aname Helen of Troy. Eidamas žiūrėti, šį kartą tvirtai pasiryžau Šerno nebepražiopsoti. Ir ištesėjau. Pagaliau žmogus ir negalėjai nepastebėti: aplink jį viskas sukas.

Man ne tas filmas rūpėjo, tik Jokūbas. Ką ten filmas! Tokį Homero šedevrą įpaveikslinant, galima vien sugadinti. Ypač kad Hollywoodas pasistengė Homerą pagerinti. Na, tiek to! Man buvo svarbu pamatyti, ar jaunasis Jokūbas panašus į senąjį — tad ar lietuviškas tipas; toliau — ar gražus vyras ir galop — ar geras artistas.

Karaliaus Priamo salė Trojoj Visokių čia tipų: pats Priamas galėtų būti ir kurios semitų tautos valdovu; karalienė — kokia sengermanų Radegunda ar ką... Bet štai ir Paris — ne augalotas lieknas jaunuolis, aiškus blondinas, šviesiai žydriomis akimis, labai tipiškais lietuvių bernelio bruožais, savo išvaizda stipriai išsiskiriąs iš kitų būrio: rodos, kažkoks nesusipratimas: Lietuvos gabalėlis perkeltas į neva senovinį graikų pasaulį.

Pirmas įspūdis, kurį man tas Paris padarė, — ne toks jis gražus, koks Paris turėtų būti... Bet veikiai tas įspūdis ėmė keistis.

Štai jūra jį pusgyvį išmetė į paplūdimį Graikijos lakonijoj. Guli jis išsitiesęs smėly, o aš manau: nagi, Palangos pajūry kiek tokių bernelių esu matęs! Žinoma, ne visi tokie pasakiški. Betgi čia ir šitas Parisas gana apšepęs (koks šioj padėty ir privalo būti)...

Pasirodo Spartos karaliaus Menelajo žmona gražuolė Elena, dėl kurios netrukus helenų pasauly prasidės toks ermyderis. Taip, toji Elena (Rozana Podesta) tikrai graži. Ir nuostabu: labai primena mūsų žinomąją artistę Vainiūnaitę-Kuber tavičienę, kai ji buvo jauna. Tad ir antras lietuviškas tipas (kur tų lietuvių nesama!).

Čia pradedama košė virti... atsiprašau — meilės intriga megztis, tai neapčiuopiama, eteriška kažkas, tai žavinga, nežemiška, kaip svajotojai sako, o kas tikrovėje, iš šalies žiūžint, paprastai gana juokinga, kartais net gana vulgaru atrodo. Ne be to, kad ir gyvenime kartais meilė tikrai žavesingai žydėti gali. Tad čia buvo labai įdomu pamatyti, kaip tas Jokūbas Šernas išžydės tą opų mylėtojo bei mylimojo vaidmenį.

Esu skaitęs, kad amerikonės moterys skundžiasi amerikonus vyrus nemokant meilės gražiai išgyventi; tai sugebą daug geriau europiečiai, ypač prancūzai. Čia ir pasirodė Šerne prancūziškos kultūros įtaka, o gal greičiau įgimtas talentas: jis nė momento nebuvo nenatūralus nei komiškas, juoba — grubus ar vulgarus; jame visą laiką reiškėsi kažkoks estetinis, aristokratinis (kaip karalaičiui ir priderа) taurumas, santūri ugnis, vyriškas jautrus švelnumas. Tą duetą atlikti jam neblogai padėjo anoji Podesta. Ir juodu tikrai gražiai žydėjo. Ir čia ilgainiui įsitikinau, jog Jokūbas Šernas tinka gražiuoju Pariu būti. Betgi bus labai įdomu jį ir kitokiuose vaidmenyse pamatyti. Jaučiu, kad jis sugebės ir juos atitinkamai gerai atlikti.

POEZIJA . . . IR PERGAMENTAS

(Atkelta iš 1 psl.)

Pertoli srovė nuneš.
Sutaršys gegužės vėjai,
Sutaršys jie man kasas.

(Psl. 16)

Tokie posmeliai teberodo poetės jaunumą, nors tuo pačiu galima sakyti ir sustingimą senosiose formose, temose, rodo, baimę pajieškoti kitokio išsireiš kimo, kitokios formos, naujesnio palyginimo. Beveik visi eilėraščiai yra egotistiniai su moteriškom arba mergiškom godom, ilgesiu, laimės jieškojimu ar jos išsakymu, tačiau jų paprastume ir yra visa stiprybė. Nusibodo grasimai pasauliui ugnim ir prancūziški rafinuoti lampionai.

Nemigos ir prisikėlimas

Jeigu pirmajame skyriuje Grigaitytė atiduoda duoklę jaunystei, tai kitus, esančius skyriuose: Nemigos ir Prisikėlimo valanda paskiria šiandien taip pra keiktai patriotikai ir Dievui.

Ten kur Grigaitytė yra moteriška, paprasta, ten jai sekasi ir toliau būti, jei ir neoriginaliai, tai bent grakščiai ir poetiškai, gi patriotiniuose eilėraščiuose tėra tik tai, ką kiekvienas mirtingasis tėvynės nustojęs yra pasakęs.

Kas džiaugsmą man išvarė iš
/namų,
Kas užpūtė ugnelę židiny?
Dygūs visi takai, kuriais einu,
O laimė slepiasi, kai ją mini.

(Psl. 35)

Tokių banalių posmų galima rasti apsčiai, tačiau ten, kur Grigaitytė prakalba paprastai ir nuoširdžiai, ten ir patriotikoj yra poezijos:

Kvepiančios ir vėsios
Tos rugpjūčio naktys,
Taip ramiai sijoja
Nuo dangaus žvaigždes.
Ir junti, kaip ima
Pasaką tau sekti
Apie lino žiedą,
Gintaro marias.

(Psl. 45)

Nelabai pasisekę ir religiniai eilėraščiai, sudėti į skyrių Prisikėlimas, nors kartais ir čia poetei pavyksta:

Tau lenkias giedodamas šilas
Ir akmenys gieda suklupę.
Ir teka birželių kodylas
Lyg žalsvos vingiuojančios u-
/pės.

Modernios poezijos mėgėjas gal nusivils teradęs knygoj tik senas poetines priemones, tačiau knyga savo nuoširdumu daug išperka, ir net reiklus poezijos garbintojas ras jam patinkančių posmų. Per 20 metų išeidama su trečiu rinkiniu Grigaitytė nieko naujo neatnešė, tačiau knyga pateisina savo iš ėjimą, nors kažin ar ta poezija, širdis sudėta į pergamentą, tiek ilgai laikys, kaip pergamentas. Knyga gražiai įrišta į kietus viršelius, išleido Ventos leidykla. Aplankas dail. V. Jonyno. Psl. 74. Kaina nepažymėta.

KRONIKA

● **Nauja komedija — "Diagnozė"** — rašoma Chicagoje. Veikalas dar tobulinamas, nors įdo mus savo formos naujumu, savita tematika. Veikalas buvo skaitomas K. ir E. Oželių bute. Įspūdžia s pasidalino mūsų scenos žmonės: Antanaitis, Balutis, Dikinis, Macevičius, Pilka ir Valiukas. Pats autorius skaityme nedalyvavo.

● **V. Dapšys** — čelistas, baigęs Kauno konservatoriją, gyv. Caracas mieste, groja geriausiame ne tik Caracas miesto, bet ir visos Venecuelos orkestro; gražiai uždirba, o vis tik žada Venecuelą apleisti. Protarpiais jis su savo violončele pasirodo ir lietuvių parengimuose.

● **D. Jakavičius** — smuikininkas, jau žinomas iš Kauno, gyvena Venecuelos sostinėje Caracase. Nesant galimybės jo talentą kur nors geriau panaudoti, jis priverstas duoną pelnyti grojant restoranuose. Retkarčiais su savo smuiku pasirodo ir lietuvių kolonijos šventėse. Jo smuiku įspildymai yra pasigėrėtini, publikos mėgiami ir susilaukia daug pritarimo.

● **Stud. K. Jasutytė** Paryžiuje per Marijos Pečkauskaitės minėjimą laikė paskaitą apie šią mūsų taurią rašytoją -pedagogę.

● **Adomas Galdikas** piešia didelį šv. Pranciškaus paveikslą, skirtą lietuviams pranciškonams. Neseniai jis baigė vieną religinį paveikslą amerikiečių bažnyčiai. Yra kviečiamas ir Toronto lietuvių Prisikėlimo bažnyčią puošti.

● **Prof. Z. Ivinskis**, vykdamas iš Katalikų kongreso Anglijoje, pakeliui buvo sustojęs Paryžiuje.

P.&J. JOKUBKA
TV, DEIMANTAI IR LAIKRODŽIAI
Pardavimas ir Taisymas
4077 So. Archer Ave.
Chicago 32, Ill. — Tel. LA 3-8617

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir taisymas
2646 W. 69th St. REpublic 7-1941

CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame augštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN.—Apdrausta iki $10,000.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antr. ir penk. 9 iki 5; treč. uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio.

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė
PRECIN PHOTO STUDIO
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav,
4058 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
2313 W. 91st St. Chicago, Ill.
Tel. PRescott 9-2781

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

MOVING MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IŠ TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI-NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS-PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

MES PRISTATOME ANGLIS BEI
PEČIAUS ALIEJŲ
DIDELIAIS IR MAŽAIS KIEKIAIS!

Mes taipgi perkraustome jūsų baldus saugiai — keletą blokų ar keliasdešimts mylių. Reikale šaukite mus.
Vieno kambario baldus arba viso namo — kreipkitės pas mus. Turį daug metų patyrimo perkraustymo darbe.
STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Avenue Tel. VIrginia 7-7097

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000,00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9 val. ryto iki 4:30 p.p. Trečiad. 9 ryto iki 12 val.. Ketvirtad. 9 val. iki 8 val. vak.

Tel. ofiso HE. 4-6799, rez. PR. 6-7333
DR. ANTANAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
— Pritaiko akinius —
6322 So. Western Avenue
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadieniais uždaryta. Kitu laiku susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res telef. WAlbrook 5-5076

DR. JUZE IR KĘSTUTIS AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2300 West 51st Street
Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniais 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel.PRospect 6-1795
Rez. tel. GRovehill 6-5603

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Damen Ave.)
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak. Šeštad. 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE. 4-5849, rez. HE. 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutarties

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6317 South Western Avenue
Chicago 29, Ill.
Pasimatymai pagal sutarties
Telefonas REpublic 7-4900
Rezidencija: GRovehill 6-8161

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos tel. BEverly 8-8244

Tel. ofiso VI. 7-0600, rez. RE. 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Ave.
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2—4 ir 6—8 v. p. p.
šešt. 2—7 val. p. p.,
išskyrus sekmadienius.

Ofiso telef. YArds 7-1166
Rezidencijos — STewart 3-4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvės)
VAL 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Tel. WAlbrook 5-2670
Res. HIlltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
VAL. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso PR. 6-3838, rez. RE. 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd.

Telefonas REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 1—4 popiet, 6:30—8:30 vak.
Trečiad. pagal sutartį

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1—3 v. ir 6—8 v. vakare.
Išskyrus trečiadienius
Butas 1526 So. 49th Ave.
Šeštadieniais 1-3 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v. Trečiadienį tik susitarus

Dr. Nina KRIAUČELIŪNAITĖ
(Gydytoja ir Chirurgė)
MOTERŲ LIGŲ IR AKUŠERIJOS SPECIALISTĖ
7750 West 71st Street
(Kampas 71st ir California)
Tel. ofiso ir rez. REpublic 7-4146
Val. 11-2 ir 6-9 v. v. Šešt. 1-4 p. p.
Priėmimas tik pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgė)
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet.
Office tel. RE. 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

Tel. ofiso YA. 7-5557, rez. RE. 7-4966
DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30
Uždara treč. visą dieną ir šeštad. vak.

Tel. ofiso PRospect 6-2240
PRospect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS LIGOS
5700 S. Wood Street
Priėmimo val. tik pagal susitarimą nuo 2—4 val. kasdien ir nuo 6 iki 8 val. pirmad. ir penkt. Trečiad ir sek. uždaryta

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10748 South Michigan Ave.
Buto: 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskirus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel.: Ofiso — PUllman 5-6766
Buto — BEverly 8-3946

Ofiso HEmlock 4-5815
Rez. HEml. 4-3751
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2745 W. 69 St.
(priešais Šv. Kryžiaus ligoninę)
Priima pagal susitarimą

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4253 S. Whipple Street
(Arti Archer Ave.)
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7—9.
Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta.
LAfayette 3-4949
Namų — CEdarcrest 3-7786

DR. ALBINA PRUNSKIS
DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
3259 South Halsted St.
Kasdien 3—7 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarimą
Ofiso tel. VIctory 2-1484. Resid. 2437 W. 62nd St., tel. Republic 7-8818.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer).
Val. kasdien nuo 2 iki 9 val.
Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Telef. REpublic 7-2290
SPECIALYBĖ CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
VAL.: Pirm., antr., Ketv., penkt. nuo 2:00 — 4:00 ir nuo 6:00 — 8:00. Šešt. nuo 2:00 — 4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu.

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis: pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
4455 So. California Ave., Chicago
Šaukite YArds 7-7381
Priima: vakarais 6 iki 9; šeštad. 10 val. ryto iki 4; trečiad. ir sekmad. tik susitarus.

Tel. ofiso YA 7-4787, rez. PR 6-1930
DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)
Val. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.
Jeigu neatsiliepsi viršminėti telefonai šaukite MIdway 3-0001

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. bandažai. Spec. pagalba kojom (Arch Supports) ir t.t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St. Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084.

Jei turite parduoti ar išnuomoti, pasiskelbkite smulkių skelbimų skyriuje. Skelbimą galite perduoti telefonu: VIrginia 7-6640.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p.m. ir 6-8 p.m.
Penktad. tik po pietų.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampas 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek.

DR. FL. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 West 16th Street
Val.: kasdien 5-8, šeštad. 1-3
Telef. TOwnhall 3-0959
2534 West 68th Street
Val.: tik iš anksto susitarus.
Telef. HEmlock 4-7080, neatsakius skambinti CEntral 6-2294.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR SPEC. MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rezid.: 2410 W. 51st St.
Tel. PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val. Pirm. 8-10 v. v. Antr., Trečiad. ir Penktad. 6-9 val. vak. ir Šeštadieniais 2-4 val. popiet.

Tel. ofiso He. 4-2123, rez. PR. 6-8484
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
6255 South Western Avenue
VAL. kasdien 2—4 p. p. ir 7—9 vak.
Trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais uždaryta

Tel. ofiso: DAnube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak.
Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-3 p.p. ir nuo 6-8 val. vak. Šeštad. 1-4 p. p. Trečiadieniais ir kitu laiku tik susitarus.

DR. J. VAITAITIS
GYDYOOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 10-12 val ryto ir 5-8 val. vak. Šeštadieniais 10-2.
Trečiad. uždaryta
Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381

Tel. ofiso VIctory 2-1581
Rez. VIctory 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių
Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p.p. ir nuo 6-8 v.v. šeštad. 1-4 val. popiet.

Tel. ofiso PR. 6-6446, rez. HE. 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
DR. P. Z. ZALATORIS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—9 v. v.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Virš 25 metų patyrimo
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius,
Kreivas akis
ištaiso.
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
Val. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, penktadienį 10-2 ir šeštadieniais 10-2 val. popiet.

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą, kuris yra priežastis galvos skaudėjimo bei svaigimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirenku teisingai akinius Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodančias mažiausius trūkumus. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
4712 South Ashland Avenue
Tel. YArds 7-1373
Val. 10:30 iki 7 v. vak. Šeštad. 10:30 iki 6 val. Sekm. ir treč. uždara.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. VIrginia 7-6641; 7-6642

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society

SUBSCRIPTION RATES
$8.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago & Cicero
$8.00 per year in Canada
Foreign $11.00 per year.

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$9.00	5.00	$2.75	$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	$8.00	$4.50	$2.50	$1.00
Užsienyje	$11.00	$5.50	$3.00	$1.25

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Romano "Kalnų šešėliai" autorė

Pasikalbėjimas su rašytoja M. Raškevičiūte

ANTANAS RAMŪNAS, Kanada

Magdalenos Raškevičiūtės-Eggleston romanas **Kalnų šešėliai"** (Mountain Shadows) nuskambėjo po visą angliškai kalbantį pasaulį. Jau pats tas faktas, kad šiuo veikalu dideliai susidomėjo ir išleido žinoma Heinemann leidykla Londone, Anglijoj, daug ką pasako. Štai ant mano stalo guli Londono **The Times** numeris, patiekiantis savo skaitytojams įžvalgą į literatūrinių naujienų pasaulį. Koks nustebimas! Lietuvaitės parašytas romanas išskiriamas iš visų kitų romanų: autorei, jos veikalui, veikale aprašomiems lietuviams, gražaus lietuviško gyvenimo būdui negailima šiltos simpatijos ir susižavėjimo žodžių! Čia pat ant mano stalo guli dar apie keliasdešimt žinomų laikraščių — pasirodančių šiapus ir anapus Atlanto — ištraukų, galingu unisonu bylojančių tą patį!

"Kalnų šešėliai" vaizduoja lietuvių emigrantų šeimos kasdieninę buitį angliakasių miestelio gyvenimo fone. Centrinė romano figūra — šešiolikametė lietuvaitė Margarita (Maggy) Milerytė, kurios širdyje bei sieloje susitinka du skirtingi pasauliai: Lietuva ir Kanada, Europa ir Naujasis Pasaulis.

Magdalena Raškevičiūtė-Eggleston gyvena Kanados sostinėje Ottawoje. Jos vyras, prof. Wilfrid Eggleston, yra Carleton College, Ottawoje, žurnalistikos katedros vedėjas. Yra tai įžymus pedagogas, poetas, rašytojas, visuomenininkas, mokslininkas, plačiai žinomas Kanadoje ir už jos ribų. Jo asmenyje aš išvydau tai, ką esu išskaitęs iš knygų ir idealizavęs: **tikrą anglų džentelmeną,** nuostabiai nuosaikų, ramų, savitvardų, mąslų, bet visad nuoširdų, atsklaidų pasauliui, žmogui ir Dievui, kilniaširdį.

Tai galingai apvaldytos, rymančios audringo okeano gelmės.

Magdalenos Raškevičiūtės-Eggleston asmenyje ir jos įkvėptame šeimos židinio pasaulyje atrandi svajojamą Lietuvą. Jos lietuviškas vaišingumas, saulėta krykštaujanti nuotaika, spindulingas širdies gėris, stebėtina dovana pasakoti, gyvom spalvom vaizduoti daiktus ir žmones čia pat užburia kiekvieną, kuris tik peržengia Egglestonų namų slenkstį! Mrs. Eggleston yra viena iš tų laimingųjų rašytojų, kurie sugeba meistriškai perteikti savo kūrybinius išgyvenimus — ne tik raštu, bet ir gyvu, žavinčiu žodžiu. Jos pasakojimuose iškyla legendarinės Lietuvos vizija. "Kalnų šešėlių" autorės kūrybinis pasaulis viesulo sparnais nešė mane į kryžių ir Rūpintojėlių šalį, į žydinčias Nemuno, Vilijos, Šešupės pakrantes, į sapnuojamą tėviškę, bijūnų, radastų žiedais apipintą.

Garbingoji rašytoja mielai sutiko atsakyti į žemiau patiektus klausimus ir tuo būdu kiek plačiau supažindinti mūsų visuomenę su savo buitim ir plunksnos darbu:

— Kada Jūsų tėveliai atvyko Kanadon? Iš kurios Lietuvos dalies? Ar dar gyvena?

— Mano motina, Ona Baltrušytė, atvyko iš Lietuvos Kanadon (Michel, B. C.) 1905 m. birželio mėn., turėdama vos tik 15 m. amžiaus. Jinai yra gimusi Naumiestyje, Suvalkijoj. Čia praleido savo pirmąją jaunystę. Nūn — našlė. Gyvena su mano broliu Bellevue, Albertoj.

Mano tėvas, Juozas Raškevičius, yra gimęs Prienų apylinkėje, Klebiškių kaime. Norėdamas išvengti priverčiamos tarnybos rusų kariuomenėj, jis išvyko iš Lietuvos į Jungtines Amerikos Valstybes, o iš ten į Michel, B. C., kur jis sutiko mano motiną. Juodu susituokė 1906 m. spalio mėn. Aš gimiau 1907 metų rugpjūčio mėn. Bankhead miestelyje, Albertoj. Mano tėveliui teko ne kartą keltis iš vienos vietos į kitą ir keisti darbą, kol jis, pagaliau, tapo angliakasiu. Mirė 1948 m. vasario mėn. 15 d. Bellevue, Albertoj, po daugel ligos metų.

— Kur Jūs įgijot savo išsilavinimą?

— Į pradžios mokyklą įstojau būdama 10 m. amžiaus. Mat, darbingame ir kaip grybas kylančiame angliakasių mieste Bellevue mokyklinės sąlygos nebuvo lengvos. 1927 m. baigiau augštesnę mokyklą. Tų pačių metų rudenį įstojau į Mokytojų seminariją Calgary mieste. Po metų laiko baigiau mokslą, gaudama mokytojos pažymėjimą.

M. Raškevičiūtė-Eggleston

— Kada Jūs pradėjot rašyti?

— Aš nuolat galvojau apie rašymą. Rašymas buvo mano mėgiamas dalykas dar mokyklos suole. Mano svajonė pirmą kartą išsipildė, kai aš, būdama keturiolikos metų, laimėjau premiją už trumpą apysaką: **"Kada draugai turi persiskirti"**, skirtą jaunimui ir atspausdintą viename iš žinomų vakarų Kanados žurnalų. Sekančiais metais aš laimėjau antrą premiją už savo apysaką, atspausdintą tame pačiame žurnale! Aš bandžiau savo plunksną poezijos ir kinų scenarijų srityje! Tačiau per penkiolika metų nuo savo ištekėjimo aš neparašiau nė vienos eilutės. Tai tik pastarųjų dešimties metų laikotarpyje, kad aš vėl palaipsniui grįžtu į kūrybos pasaulį.

— Kada ir kaip susipažinote su savo įžymiu vyru prof. W. Egglestonu?

— Mano būsimas vyras buvo Bellevue vidurinės mokyklos anglų literatūros mokytojas. Dvejus metus buvau jo mokinė. Jis kaip tik ir buvo vienas iš pirmųjų, kuris paskatino ir ugdė mano jaunutes literatūrines pastangas. Neilgai trukus W. Eggleston išvyko į Queen's universitetą, Kingston, Ontario, baigti anglų kalbos bei literatūros studijas. Baigė 1926 m., laimėdamas medalį. Pradėjo dirbti **Toronto Daily Star** kaip reporteris. Mudu susituokėm 1928 m. birželio mėn. 28 d., Bellevue, Albertoj. Apsigyvenom Toronte.

— Kada Jūs pradėjot rašyti "Kalnų šešėlius"?

— Kaip rašytoja, įdomaujuos visomis žodinio meno formomis. Turėjusi kiek laimės rašydama straipsnius, poeziją (vienas Toronto leidėjas norėjo išleisti mano eilėraščių rinkinį, bet aš niekad nesutikau su šia mintimi; dėl to patenkinta; nenorėčiau matyti savo eilėraščių spaudoj; mano manymu, jie nepakankamai tobuli), keletą dalykų radijui, vieną parašytą eilėraščių formoj, kitą proza, keletą apysakų vaikams, pabandysiu — galvoju sau — parašyti romaną! Vieną gražią dieną aš dar bandysiu savo jėgas, rašydama dramą televizijai ir apysakas!

Leslie McFarlane, filmų gamintojas, Tautinės Filmų įstaigos direktorius, rašytojas, buvo pakviestas skaityti Carleton College literatūrinį kursą, pavadintą **Advanced Fiction Writing.** Aš lankiau šį kursą žiemos metu — 1949 m. ir 1950 m. Tai jis ir paskatino mane tęsti "Kalnų šešėlių" rašymą po to, kai aš jam parodžiau pirmuosius dešimt tūkstančių žodžių. Jo pagalba ir kritika buvo nepaprastai naudinga.

— Kokią centrinę vedamąją idėją norėjote savo romane išplėtoti bei išryškinti?

— Norėjau atvaizduoti emigranto buitį angliakasių miesto gyvenimo fone, nes niekas iki šiolei nėra to padaręs. Kanada turi daug romanų, vaizduojančių imigrantą — narsų pionierių prerijose, miške, jūroj, bet visiškai buvo užmirštas angliakasių gyvenimas anomis pionieravimo dienomis iki pasirodė "Kalnų šešėliai". Dėl to tai aš ir ryžausi imtis šio uždavinio. Angliakasio buitį norėjau parodyti pro regėjimo prizmę jauno asmens, kuris juk daugiausia **mato** ir **jaučia.** Suaugęs asmuo žiūrėtų į tą pačią buities sceną visai kitomis akimis. Mano jaunuolystės dienomis pionieravimo gadynė buvo beveik pasibaigusi, nors šios reikšmingos gadynės dvasia buvo dar gyva. "Kalnų šešėliuose" aš tad ir pavaizdavau šį svarbų istorinį laikotarpį.

— Kaikas galvoja, jog Jūsų knyga — grynai autobiografinė. Ar tai tiesa?

— Angliakasių miestas, kurį aprašiau, yra išgalvotas miestas. Tikrenybėje tai yra rinkinys daugelio miestų, kuriuos aš mačiau vakarų Kanadoje. Personažai taip pat netikri. Knygoje atvaizduotas buities fonas autentiškas. Vieną gražią dieną aš rašysiu autobiografinę knygą; po to, kai būsiu daugiau palavinusi savo plunksną ir įgijusi daugiau patirties rašyme. Tikiu, jog mano tėvelio ir mano mamytės gyvenimas šitame krašte taip pat yra verti aprašymo. Tam aš taupau savo geriausią knygą!

— Kuom Jūs galėtumėt išaiškinti tokį didelį Jūsų knygos pasisekimą?

— "Kalnų šešėlių" pasisekimas yra man didelis džiaugsmas ir tikras paskatinimas. Bet aš nežinau, kuom išaiškinti tokį pasisekimą, nebent tik tuom, kad rašydama įdėjau visą savo širdį ir sielą. Tikiu, jog tą pat galėsiu pasakyti ir apie sekančias savo knygas.

— Savo romane Jūs parodėt nuodugnų susipažinimą su lietuviškais papročiais, tradicijom, dainom, šokiais, folkloru. Kur, kada ir kaip visa tai įgijot?

— Mano tėvelis ir mano mamytė, jauni atvykę Kanadon, atsinešė savo širdyse gilią savo gimtojo krašto meilę. Juodu abu mėgo skaityti, dainuoti, klausytis muzikos, šokti lietuviškus šokius, juo labiau, kad anomis dienomis, esant tiek mažai lietuvių, tatai buvo retenybė. Kiek man yra žinoma, mano mamytė ir mano brolis yra vieninteliai lietuviai, gyveną Bellevue mieste. Tas pat pasakytina ir apie kitus vakarų Kanados miestus. Nūn, atsiradus literatūrai apie Lietuvą anglų kalba, aš nuolat skaitau. Kadaise kalbėjau puikiai lietuviškai, bet, neskaitant trumpų vizitų, jau apie trisdešimt metų (1927-1956), kai išvykau iš Bellevue. Todėl aš baiminuos, jog mano lietuvių kalbos mokėjimas bus aprūdijęs. Bet aš nuolat turiu viltį, jog, vieną gražią dieną, aš turėsiu progą išstudijuoti lietuvių kalbą iš pagrindų.

— Žinomai Kanados enciklopedijai Jūs parašėte puikų straipsnį apie lietuvius Kanadoje. Kur Jūs tam gavote reikiamos medžiagos?

— Tatai buvo lengva padaryti. Dr. John Robbins jieškojo Kanadoje gimusio lietuvio minėtam uždaviniui atlikti. Federalinis Statistikos Biuras ir Imigracijos departamentas patiekė medžiagą. Aš žinau, jog tas straipsnis buvo duotas keliolikai lietuvių patikrinti. Padarytas vienas ar du papildymai. Kadangi Jūs apie tai žinote, tai aš prileidžiu, jog Jūs buvote vienas iš jų. Dėkui Jums už malonius žodžius.

— Jūsų vyras yra įžymus žurnalistas, rašytojas, profesorius, mokslininkas. Ar padedate jam jo pedagoginiuose bei moksliniuose užsimojimuose?

— Mano vyras yra mūsų šeimos židinio smegenys! Visa mano pagalba yra tame, kad aš didesnę jo darbų dalį perrašau mašinėle ir padarau ištraukas iš laikraščių.

— Ar esate ryšyje su lietuvių kultūriniu gyvenimu Kanadoje ir JAV?

— Deja, ne. Ir jūs galite matyti kodėl. Didžiausią savo gyvenimo dalį aš praleidau ten, kur visai nebuvo lietuvių.

— Kokiose aplinkybėse susipažinote su mūsų šauniu profesorium dr. K. Pakštu?

— 1940 m. balandžio mėn. jis atvyko Ottawon skaityti paskaitą Canadian Institute of International Affairs nariams. Narių tarpe buvo ir mano vyras. Prieš paskaitą buvo pietūs. Prof. dr. K. Pakštas ir mano vyras atsitiktinai susėdo kartu. Sekančią dieną jis atvyko pas mus pietums. Mes jį vežiojom aplink miestą. Aš atsimenu, jis padarė daug nuotraukų. Mes puikiai praleidom laiką!

— Ką Jūs dabar rašote?

— Vos tik pabaigiau rašyti antrą romaną, meilės istoriją iš nūdieninio Ottawos gyvenimo. Planuoju trečią istorinį romaną iš Albertos gyvenimo (1903 m.). Tikiuosi jį pradėti rašyti ateinančią žiemą.

ŠV. JURGIO PARAPIJOS CHORAS

Vadovaujamas Vl. Baltrušaičio. Dalyvaus dainų šventėje

KRONIKA

- **Kazys Alminas** Los Angeles mieste gražiai darbuojasi kaip Kultūros tarybos pirmininkas.
- **Jurgis Gliauda** rašo naują knygą anglų kalba.
- **Algirdas Gustaitis** ruošia veikalą spaudai.
- **Dail. Antanas Rūkštelė** numato aplankyti rytinius miestus; kelionėje turės progos padaryti škicų naujiems peisažams.

S AUGUMAS GYVENIME SUSIDEDA IŠ

Ramus, be finansinių rūpesčių, gyvenimas savo mylimųjų tarpe... tai laimingo šeimyninio gyvenimo vaizdas... Svarbi to vaizdo dalis yra stambi taupymo sąskaita; tai vienintelė priežastis dėl kurios tūkstančiai šeimų taupo Fairfield Savings Bendrovėje. Santaupos čia neša augštus dividendus ir kiekivenas doleris yra saugiai apdraustas.

FAIRFIELD SAVINGS

1601 Milwaukee Avenue

Chicago 47, Ill EV 4-3600

SVARBI NAUJIENA MŪSŲ TAUPYTOJAMS

2%

NUOŠIMČIŲ BUS MOKAMA UŽ JŪSŲ SANTAUPAS NUO LIEPOS 1 D., 1956 M.

Bendras Turtas Virš Vieno Šimto Milijonų Dolerių

Narial Federal Deposit Insurance Corporation

The Drovers Banks

47th Street & Ashland Avenue • YArds 7-7000

Since 1883

Mirė aušrininkas prof. J. Bagdonas

M. Krikščiūnas, Chicago, Ill.

Clevelande šį mėnesį palaidotas mūsų nusipelnęs kultūrininkas dr. J. Bagdonas.

Dr. Juozas Bagdonas gimė 1866 m. balandžio mėn. 6 d. Slibinų km., Kybartų valsč., Vilkaviškio apskr., atseit, neužilgo po spaudos uždraudimo. Mokėsi pradžios mokykloje Kudirkos Naumiesty, 1878-1886 Marijampolės gimnazijoje. Tasai gimnazijos lankymo periodas sutampa su šviesiausiu tos gimnazijos prieškariniu laikotarpiu. Tuo laiku dar dažnai Marijampolės gimnazijoje galima buvo išgirsti lietuviškai kalbant ne tik mokinius, bet ir mokytojus. Štai, gimnazijos inspektorius Andr. Botyrius, nors tada jau sukūręs rusišką šeimą ir pats perėjęs į provoslaviją, nesivaržydamas šaukė gimnazijos koridoriuje lietuviškai: "Vyrai, ar nesiliausite išdykavę". O ką kalbėti apie kitus lietuvius tos gimnazijos mokytojus, kaip antai, Petrą Arminą, Petrą Kriaučiūną, Vincą Staniškį, Juozą Jasiulaitį. Jie ne tik kalbėjo lietuviškai bet ir mokinius mokė, kur tik galima, taip elgtis.

Daug garbingų Lietuvos dirvų purintojų davė tasai Marijampolės gimnazijos laikotarpis: J. Jablonskis-Rygiškių Jonas, K. Grinius, V. Kudirka-Kapsas, vysk. P. P. Bučys, P. Leonas, kun. Ant. Milukas ir visa eilė kitų. Viena iš garbingiausių vietų jų tarpe tenka dr. J. Bagdonui. Keitėsi laikai: 1883 m. iškėlė iš tos gimnazijos P. Arminą, po dvejų metų A. Botyrių, dar po trejų metų P. Kriaučiūną ir 1898 paskutinį — V. Staniškį. Juos iškėlė, bet jau nepajėgė iškelti įdiegtos lietuviui jaunuoliui tėvynės meilės. Toji dvasia neapleido gimnazijos jaunimo iki nepriklasuomos Lietuvos atstatymo.

Varšuvos ir Maskvos universitetuose

Dr. Jonas Bagdonas, palikęs gimnazijos suolą, visą gyvenimą paliko ištikimas savo gimnazijoje susiformavusioms idėjoms, kuriose pirmavo darbas tėvynės prikėlimui. 1886 m. stojo į Varšuvos universitetą, kur jau surado vienminčių kuopelę. Tais pat metais jau jis buvo parašęs Kvietaičio slapyvardžiu Aušron korespondenciją. Toje pačioje kuopelėje kilo mintis steigti, vieton nustojusios eiti Aušros, naują lietuvišką laikraštį Varpą. Taigi jis, dr. J. Bagdonas, buvo steigėjų tarpe.

1889 m. nusikėlė tolimesnėms studijoms į Maskvos universitetą, kur vėl įsijungė į slaptą lietuvių studentų draugiją. Mokslus baigęs 1891 m. pasiliko ištikimas savo mokytojo P. Kriaučiūno patarimui, būtent, nesikelti į Rusiją, o palikti Lietuvoje.

Gydytojas Lietuvoje

1892-1896 m. vertėsi gydytojo praktika Kudirkos Naumiesty, 1896-1898 m. Vilkavišky. Išgavo Kražių bylos uždaro teismo posėdžių protokolus, kurie buvo panaudoti prieš rusų carą ir jo valdžią. Tuo pačiu metu bendradarbiavo draudžiamojoj lietuviškoj spaudoj: Varpe, Ūkininke, Vienybėje Lietuvninkų, be to, platino tą literatūrą, rašė ir leido politiniais ir kultūriniais reikalais knygeles.

Už tą veiklą jau 1893 m. policijos tardomas, o 1897 m. areštuotas, 6 mėn. išlaikytas kalėjime, bet už užstatą iš kalėjimo išleistas. 1899 m. sužinojęs, kad tremiamas į Viatką (šiaur. Rusijos sritis prie Uralo kalnų), pasitraukė į Mažąją Lietuvą. Čia jis redagavo su vienerių metų pertrauka Varpą nuo 1899 iki 1905 m., Ūkininką 1900 ir 1904 m., Naujienas 1901-1902 m. Be to, 1900 m. padėjo Londono lietuviams organizuoti atskirą nuo lenkų lietuvišką parapiją, ir tuo reikalu išspausdino knygutę "Parapija ir klebonas"; Londone ir Skotijoje organizavo Šviesos draugiją. 1900 m., Amerikos lietuvių pavestas, surengė Paryžiaus pasaulinėj parodoj lietuvių paviljoną.

Tasai paviljonas buvo mums lietuviams labai reikšmingas: buvo paskelbta pasauliui apie lietuvių tautos gyvastingumą, apie jos sunkią dalią rusų caro priespaudoje. Apie anuometinę Paryžiaus parodą prof. dr. J. Bagdonas išspausdino savo atsiminimus Mūsų Senovėje.

Žandarų areštuotas

Nepaliko ramybėje dr. J. Bagdono ir Maž. Lietuvoje: vokiečių žandarų buvo 1903 m. areštuotas, tik jį išgelbėjo turėtas Amerikos lietuvio Lalio asmens liudijimas, bet Maž. Lietuvą turėjo galutinai apleisti. Išsikėlė į Šveicariją, vėliau į Austrovengrijos Ukrainą, Lvivą, ir pagaliau į Škotiją, kur vertėsi gydytojo praktika. Spaudą atgavus iš Skotijos bendradarbiavo Vilniaus Žiniose. Per visą tą laiką tik vieną kartą jam pasisekė slapta atsilankyti Lietuvoje: 1902 m. dalyvavo lietuvių demokratų suvažiavime. Grįžęs į Lietuvą 1906 m. redagavo Ūkininką, bendradarbiavo Šviesoje, Viltyje, Litwoje. Pirmojo Pasaulinio karo metu ir vėl jam reikėjo apleisti Lietuvą: kaip gydytojas buvo mobilizuotas. Bet ir ten bendradarbiavo pabėgėlių spaudoje — Santaroje ir Lietuvių Balse.

Laisvoje Lietuvoje

Po karo grįžęs 1918 m. į Lietuvą vėl pradėjo K. Naumiesty verstis gydytojo praktika, bet 1919 m. tapo jau Sveikatos departamento direktorius, o 1922 m. Lietuvos universiteto profesorius, 1923-1924 m. Medicinos fakulteto dekanas.

Paskutinis aušrininkas

Dr. J. Bagdonas buvo vienintelis užsilikęs Aušrininkas: jo pirmoji korespondencija buvo kaip tik Aušroje 1886 m. Užmezgęs ryšį su tų metų draudžiamąja spauda, jis nepadėjo plunksnos per visą savo gyvenimą. Bet jis nebuvo vien laikraščių bendradarbis, jis rašė ir leido brošiūras, knygas, pvz. Broliai Lietuviai, Kur dingsta mūsų sudėti mokesčiai, Penkiolikai metų sukakus, Iš revoliucijos judėjimo, "Šventoji" caro valdžia. Nepriklausomoj Lietuvoj parašė Įvadą į bendrąją mediciną, Iš mūsų kovų ir žygių (dvi dalys), Kova dviem frontais, bendradarbiavo Medicinoj, Lietuvių Enciklopedijoj, redagavo Blaivąją Lietuvą, vėliau pavadintą Blaivybe ir Sveikata. Kiek daug dr. J. Bagdonas rašė draudžiamojoj Lietuviškoj spaudoj, liudija jo vartoti net 50 slapyvardžių.

Mirė svetimoj šaly

Šitas garbingas asmuo senatvėje, svetimų okupantų išguitas iš tėvynės, kuriai jis ištikimai tarnavo per visą savo amžių, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, vėliau Austriją, 1951 m. atvyko į JAV ir vargo senelių prieglaudoje Clevelande ir ten š. m. birželio mėn. 8 d. 10 v. 30 min. ryto mirė. Palaidotas birželio mėn. 9 d.

Tie patys Maskvos tironai neleido dr. J. Bagdonui ramiai baigti senatvės dienas savo mylimam krašte.

Garbingasis Aušrininkas, Varpininkas, Lietuvių Profesorių draugijos Amerikoje garbės narys, užsitarnavo didžios pagarbos ir dėkingumo iš lietuvių tautos. Bet tik laisvajame pasaulyje esanti mūsų kenčiančios tautos dalis pasiskaitys apie dr. Bagdono mirtį ir, nors nuotrupomis, paminės jo nuveiktus darbus, o už geležinės uždangos mūsų Tėvynėje gal ir mirties faktą nutylės.

Laimingas žmogus, kurs savyje neša Dievą ir idealus: grožio, mokslo, tėvynės ir Evangelijos dorybių. — **Louis Pascal**

ROCHESTERIO LIETUVIŲ CHORAS

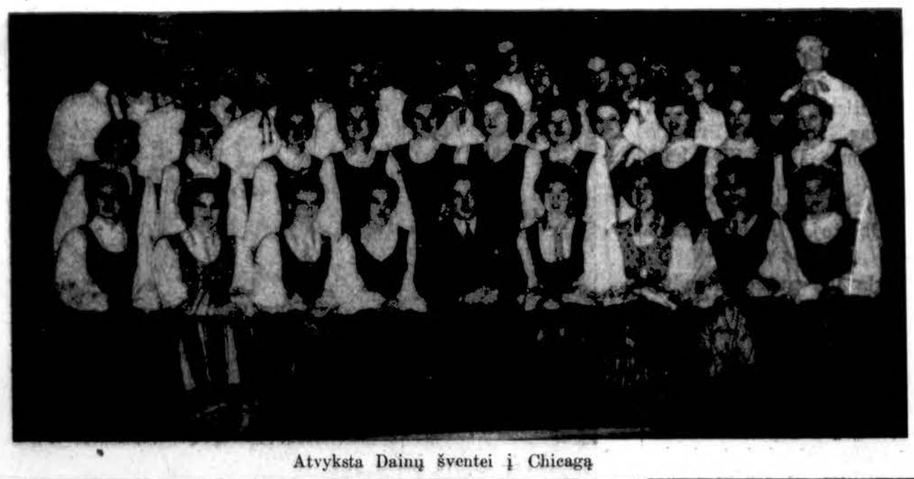

Atvyksta Dainų šventei į Chicagą

KRONIKA

● **Knygų Lentyna,** dėka ryžtingo mūsų biografo A. Ružancovo pastangų ir dėka Vliko paramos, eina toliau. Neseniai pasirodė paskutinė apyskaita už pereituosius metus (Nr. 10-12). Per 1955 metus Knygų Lentyna suregistravo 213 naujų lietuviškų leidinių ir 601 svar besnį straipsnį. Labai rūpestingai paduodama knygų ir straipsnių metrika, nepamainomas šaltinis lietuviškosios spaudos istorijai.

● **Jokūbas Šernas** neseniai Los Angeles mieste rodėsi televizijos programoje.

● **A. Pavasaris** — solistas, tenoras, dar studijuoja Venecuelos sostinės Caracaso konservatorijoje. Turi gražų balsą. Dažnai padainuoja lietuvių šventėse, pobūviuose ir pagieda, sykiu ir pavargonuoja, lietuviškose pamaldose. Be jo neapsieinama lietuviškuose šokiuose, scenoje ir šiaip salėse, nes jis yra ir įgudęs akordeonistas. Publika jį pamėgusi.

● **Poetas dr. Leonardas Andriekus,** OFM, yra pasiryžęs iš Brooklyno, N. Y., atvykti į Kultūros kongresą Chicagoje.

● **Alė Rūta Nakaitė** yra užsibrėžusi ilgesnį laiką atsiduoti naujo didesnio kūrinio paruošimui.

SOPHIE BARCUS RADIO PROGRAMA
Iš WGES stoties — Banga 1390
NUO PIRMAD. IKI PENKTAD
8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENNIO vak. nuo 7—8 v
SEKAD. 8:30—9:30 v. r. iš stoties WOPA — 1490 kil.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413
7121 So. ROCKWELL ST.

TELEVIZIJOS ir Radio Aparatų Taisymas
Sąžiningas ir garantuotas darbas
M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St.
Tel. VI 7-0087 — VI 7-8037

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jos gydymo ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite ją taipgi nuo skaudžių nudegimų. Ji taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Yra tinkama vartoti nuo žiūstančios, suskilusios odos dedirvinių, odos išbėrimų ir t. t., taipgi tinkama vartoti vaikučiams, kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Ji yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama po 75 ct., $1.25, ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoj ir apylinkėse—Milwaukee, Wisc., Gary, Ind. ir Detroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į

LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St. Chicago 34, Ill.

AR VERTA?
$2.00 į metus, kad užlaikius gražius plaukus. Mėgink NEW ERA — per 40 metų pasekmingai vartojamas. Siųskite $2.00 už 8 oz. bonką.
F. BITAUTAS
302 S. Pearl St., Denver, Colorado

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus ir pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. Bl. 7-7075 arba PR 8-9842

Rūpestingai ir pigiai taisau TELEVIZIJOS APARATUS
Garantuoja darbą ir dalis.
J. MIGLINAS
Telef. — HUmbold 6-1038

Duoną ir įvairias skoningas bulkutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituanica Ave.
Tel. Cliffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčia į visus artimuosius miestus.

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai:
ANTANAS VILIMAS
3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

Mes mokame Aukštą Dividendą
MIDLAND Savings and Loan Association
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas!
11 gabalų — tiktai už $169.00
Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimais. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 WEST ROOSEVELT ROAD Tel. SEeley 3-4711
Felix Raudonis, sav. ir menadžeris
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

VIRŠ 15,000,000 Amerikos gyventojų žino,
kad taupyti apdraustose Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse yra saugu ir pelninga.
Universal Savings and Loan Association užtikrina saugumą ir gražų pelną.
Saugumą užtvirtina Suvienytų Valstybių valdžios agentūra iki $10,000.00 kiekvienam indėliui ir reikalingi rezervai, o pelną — patyrusių ir sąžiningų vedėjų pastangos.
Galite taupyti atvykdami asmeniškai ar per laiškus. Bus greitas ir draugiškas patarnavimas.
Dėl paskolų ir visais finansiniais reikalais kreipkitės:
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. Halsted Street, Chicago 8, Illnois

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store
5515 SOUTH DAMEN AVENUE
ALL PHONES — WALBROOK 5-8202
JUNE 14, 15, 16

BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth	$4.59
GOLD LEAF COGNAC	Fifth	$3.49
GRAIN ALCOHOL, 190 Proof V.S.P.	Fifth	$4.89
CINZANO VERMOUTH Sweet or Dry	Fifth	$1.39
KIJAFA WINE	Fifth	$1.69
IMPORTED CREAM OF BANANA or Pineapple Liqueur	Fifth	$4.98
IMPORTED 8 yr. old Scotch Whiskey	Fifth	$4.59
VODKA, 80 Proof	Fifth	$2.59
CHARTREUSE (Green), 110 Proof	Fifth	$6.69
WURZBURGER BEER CASE OF 24 12 OZ. BOTTLES	Case	$7.50

JONAS GRADINSKAS
Kambarių vėsintuvai, vėdintuvai; radio: vokiški, kišeniniai, nešiojami, automobiliams; televizijos; patefonai, varomi baterijomis
J. G. TELEVISION COMPANY
2512 W. 47TH ST. TEL. FRONTIER 6-1998
TAISYMAS GARANTUOJAMAS RAŠTU — 100%

A-B-Q TV SERVICE
EXPERT SERVICE ON ALL RADIO & TV MAKES $3 PLUS PARTS
CALL MADE PROMPTLY 24-Hr. SERVICE 7 DAYS
LONGBEACH 1-4898
4807 N. ASHLAND AVE.

GEORGE'S WATER SKI RESORT
● Sceniškas Bamboo Baras ● Irkliniai laiveliai
● Ski pamokos ● Piknikams stalai ● Plaukimas
● Smėlėtas pliažas ● Motorlaiviais pasivažinėjimas. Suaugusiems $1.00 — Vaikams — $1.50
37 W. GRANT AVE. FOX LAKE, ILL.
Kaip nuvažiuoti: Važiuokite U.S. route 12 į pietvakarius iki Fox Lake miestelio šviesos, tada pasukite į kairę du blokus. Apie 50 mylių nuo Chicagos "loop".

MEŠ PERSIUNČIAME JOSŲ SUDARYTUS SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR VISAS KITAS RUSIJOS VALDOMAS SRITIS,
iš naujų ar naudotų rūbų, avalinės, medžiagų, maisto, vaistų ir t. t.
Visas išlaidas ir U.S.S.R. muitą apmoka siuntėjas.
Taipgi, priimame užsakymus siuntiniams per Angliją.
Siuntiniai apdrausti, siunčiame tiesiog iš Bostono
GREITAS PRISTATYMAS.
Iš tolimesnių vietų siųskite siuntinius mūsų adresu, nedaugiau 21 svarą. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškų siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes siuntinį perpakavę, pranešime Jums kiek kainuos persiuntimo išlaidos.
Dėl smulkesnių informacijų skambinkite, rašyti galima ir lietuviškai.
TRANS-ATLANTIC TRADING CO.
Ellis Bldg., Room 10. 409 West Broadway, South Boston 27, Mass. Tel. ANdrew 8-8764
Worcesteryje kreipkitės į CAPITOL MARKET 118 Millbury Street, Worcester, Mass. Tel. PL. 6-0086

RCA 1956
TELEVIZIJOS FONOGRAFAI
Tik pas mus pirkdami gausit
● Nemokamai 3-jų mėn. pilną garantiją — darbas ir dalys.
● Nemokamai vidaus anteną ir instaliavimas.
● Iki $100.00 ir daugiau nuolaidos už jūsų seną televiziją.
Be to, visokiausi radijai, rekordavimo aparatai, lempos, baterijos, dalys ir kitų firmų televizijos
NUOŠIRDUS LIETUVIŠKAS PATARNAVIMAS
Frank's TV and Radio
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
3240 South Halsted Street
Telefonas CAlumet 5-7252
PRANAS KERSIS IR PAULIUS F. ENDZELIS

PADĖKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE
Siunčiame į Lietuvą, SSSR teritorijas ir visą Europą pilnai apmokėtus angliškų medžiagų, avalinės, maisto ir vaistų užsakymus, parinktus iš katalogų, taip pat išsiunčiame ir įkainuojama vietoje siuntėjo supakuotus siuntinius. Labai pigūs pas mus užsakomi vaistai. 60 gm streptomycino ir 50 cc penicilino tik $37.30 siunčiant expresu iš Anglijos. Lietuviškas ir sąžiningas patarnavimas.
Dirbame 6 d.: 9—6 val.
PATRIA GIFT PARCEL CO.
3741 W. 26th Street,
Chicago 23, Ill.
Tel. CRawford 7-2126

KELIAS NIEKUR

Lenkų literatūra emigracijoje

PROF. ST. KOLUPAILA

Per kaimyno tvorą

Patinka lenkai mums ar nepatinka, bet jie buvo ir bus mūsų kaimynai, jų bėdos ir viltys panašios, kaip mūsų, spaudos temos ir idėjos artimos. Dar daugiau, kai matai iš spaudos lenkų emigracijos rūgimą ir puvimą, gali nusiteikti optimistiškiau: mes dar taip giliai nekritom! Lenkų vyriausybė emigravo keletą metų anksčiau, negu kiti. Pradžioje ji turėjo "neužšaldyto" auksso ir jį iššvaistė. Valdžios keitėsi, skaldėsi, dabar sunku susigaudyti, kiek lenkų emigracija turi "šefų" ir "ministrų". Neseniai naujai paskirtas "ministras-pirmininkas" pabėgo pas komunistus. Keli "propagandos ministerijos" Londone valdininkai buvo iššifruoti, kaip sovietų agentai. Centrinė įstaiga pogrindžio ryšiams su Lenkija palaikyti, kuri tam reikalui gavo iš vakarų aliantų 780,300 dolerių, suintė į Lenkiją slaptus kurjerius, bet tie vis būdavo pagaunami. Staiga dingo du tos įstaigos šulai ir... prabilo per Varšuvos radiją: jie senokai tarnavo raudoniesiems! Dabar lenkų emigrantai turi du Tautos fondu, kurie sėkmingai kovoja vienas prieš kitą. Mes einame panašiais keliais: gal jau laikas pašukuoti tas celes, kurios mus skaldo ir kursto?

Paryžiuje leidžiamas nepriklausomas lenkų žurnalas "Kultūra" pernai paskelbė dr. J. Girniaus straipsnį apie lietuvių ir lenkų santykius, kuris paskatino "dialogą": eilė žmonių pareiškė savo pažiūras, jų tarpe ir tokie, kurių istorija nepamokė. Ta proga prisiminta pastangos baigti "šaltąjį karą", Su valkų sutartis, gėdingas ultimatumas, pridėta teisingų žodžių apie lietuvių elgesį su lenkų karininkais, kurie pabėgo į Lietuvą ir kurių daugelis išliko gyvi iš rusų kalėjimų. Mūsų spauda turėtų paskelbti kaikurių protingesnių lenkų nuomones ir tęsti "dialogą".

Lenkų premijuotieji

Tiek apie šlykščią politiką. Kuo pasižymi lenkų literatūra emigracijoje? Jie turi pajėgių rašytojų, rengia konkursus, skiria premijas. Europos literatūrinę premiją laimėjo Č. Milosz už knygą "Valdžios pagrobimas", o skaitytojai pripažino įdomiausiu "Isos slėnį" iš Lietuvos a. 1920 metus dvaro gyvenimo. Pernai laurus laimėjo S. Mackevičiaus. 'Stanislovas Augustas" ir J. Mackevičiaus "Kelias niekyn". Šio romano turinys mums labai artimas ir aktualus. Duodu jo trumpą įvertinimą: patariu paskaityti bent mūsų literatams.

Vilnija 1940 41 metais

Juozo Mackevičiaus romanas "Kelias niekur" (J. Mackiewicz, Droga donikąd. London 1955, Orbis) ryškiomis spalvomis vaizduoja Vilniaus krašto gyvenimą Raudonajam marui plečiantis ir barbarams siaučiant. Apibrėžti keli žmonių tipai, jų kovos ir žlugimas, bolševikų niekšingumas, moralės kritimas, nuobodūs mitingai, areštai, masiniai trėmimai, tuščios krautuvės, kvaili plakatai, Stalino portretai, spekuliacija, girtuokliavimas, prietarai ir pranašystės. Vilniaus vardo autorius nemini, vadina stačiai miestu, bet mini priemiesčius, Rūdininkų girią, Eišiškes ir kitas vietoves.

Romano herojus Povilas, buvęs žurnalistas, atmeta visus bendradarbiavimo su komunistais siūlymus, gyvena mažame ūkelyje ir dirba fizinį darbą, kaip miško kirtikas ar vežikas, kito spekulianto įtraukiamas į kelis rizikingus žygius su prekėmis į Gudiją ir, fabulai pajvairinti, ieškoti aukso paslėpto viename dvare už Nemuno, ties Koreličiais. Tas herojus autoriaus rodomas kaip pozityvus inteligento tipas ir turi, matyti, daug autobiografinių bruožų. Tačiau jo moralė yra visai žema: greta padorios ir simpatingos žmonos jis turi meilužę pirklio žmoną, gražiausią apylinkės moterį ir kelionėse ieško pripuolamų santykių. Jo meilužės išvaduoja iš mirties pavojaus: viena iš policijos spąstų, kita — nuo masinio vežimo, nors išvežama pati. Taigi nuodėmė triumfuoja! Kitas jo draugas — Karolis dvarininkas nuo Dauguvos krantų, dirba kartu miške, bet vėliau grįžta į miestą ima mokytojauti, dėstyti politinį katechizmą, stoja į komunistų partiją ir saugumą. Pogrindis rengiasi jį nušauti, bet nepavyksta. Visa eilė kitų antraeilių personažė tarnauja okupantams ir vistiek patenka į Čeką ar į masinį vežimą. Yra ir bolševikų tipų su tikrais vardais kaip Sierov, Gladkov, Kopylov. Knygoje išlikusi duota garsi Sierovo instrukcija žmonėms vežti į katorgą ir kiti autentiški dokumentai Prie tikrų asmenų priklauso ir Papiškio kaimo berniokas kuris išpranašavo "stebuklą" 1941 m. birželio 18 d., tik trims dienoms paklydęs.

Autorius talentingai piešia tą slogutį, kurį primetė kraštui aziatų ordos, atsilikę kultūroje šimtmetį. Agitatoriai stengiasi įtikinti gyvent., kad jie atnešė laisvę ir ramybę. Kada vienas politrukas gyrėsi kad Rusijoje visko yra, ūkininkai paklausė, ar yra skurdo: jis drąsiai atsakė kad tuoj atvažė pakankamai!

Apie namine

Romane yra gražių gamtos aprašymų daug įdomių ir gilios minties autoriaus ar jo herojų pasisakymų. Taip, pvz. piešiama naminės degtinės-samagono gamyba:

"Duona brango, miltų trūko, cukraus tebuvo galima gauti po ilgo stovėjimo eilėse prieš kooperatyvą, jei atsitiktinai duodavo po 1 svarą žmogui. Bet degtinė! Degtinė iš grūdų, degtinė iš bulvių, degtinė iš cukraus, degtinė iš miltų! Degtinę varė visi: Markaučiznoje ir Kalviuose, Raistelyje, ir kaip juos ten vadina visus Naujasodžius, Slabadas, Pagasčius. Pagirius varė kairiajame ir dešiniajame Neries krante nuo senos ligi naujos sienos ir net už Nemuno, už Pripeties nuo Dauguvos žiočių ligi Juodosios jūros, po visą Gudiją, Lietuvą Ukrainą, Voluinę, visur tekėjo naminės srovė. Žmonės gėrė, kaip niekad ligi šiol, gėrė nusiraminti ir užsimiršti. Oras buvo pilnas rūgimo kvapų..."

"Šungaudžiai" vežė tūkstančius padorių žmonių

Įdomios mintys pasakytos apie kelius: kelias yra žmogaus laisvės neatskiriama dalis. Laisvės varžymas prasideda nuo sienų ir užtvarų, baigiasi kalėjimo koridorium ir cele. Nesigailima spalvų masiniam trėmimui birželio 14 d. vaizduoti. Nuo senų laikų miestai samdė šungaudžius, kurie valė miestus nuo palaidų šunų: jų pareigos buvo laikomos negarbingos, piliečiai piktinosi, todėl darbas buvo atliekamas labai anksti rytą. Dabar sovietų "šungaudžiai" ėmė tūkstančius padorių žmonių ne valkatų, su šeimomis, į kalėjimus, į katorgą, į vergų stovyklas, į tremtį, ar mirtį... Gaudė ne šunis, bet žmones, ir nieks neprotestavo, nešaukė, netriukšmavo, nesigynė, net negrūmojo kumščiais. Niekas net necypė: viešpatavo ramybė ir tvarka..

Vienas dalykas mums krinta į akį: autorius vengia bet ką pasakyti nepalankaus apie lietuvius. Vienintelis tikrai teigiamas asmuo romane — lietuvis girininkas: aiškiai pasisako prieš komunistus, išsaugo žmones nuo čekistų, tik kiek šiurkštokas. Pamiškiniai jo nemėgsta vadina "baltu velniu", tačiau jis ligi galo lieka garbingas.

Dėl daugelio tikrų faktų ir dokumentų Mackevičiaus romanas yra svarbus liūdnam istorijos tarpui pailiustruoti, apie kurį dar negana mūsų autorių parašyta. Romano pavadinimas pakartotas jo gale, kai žmonės pabėgę nuo masinio vežimo, paklysta Rūdininkų girios, šunkeliuose... Ar jis nėra simbolinis visai mūsų epochai: gyvenimas be tikslo?

Vienintelė tikroji mokyklų reforma yra — vaikų meilė.

— F. Ebner

VASARVIETĖ "NIDA"
Sav. Pr. Kalvaitis
BEVERLY SHORES, IND.
Tel. Michigan City TRiangle 2-2711
Lietuviškas maistas, alus ir vynas
Gera maudymuisi vieta

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI PRISTATOM Visokių Rūšių MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. VIctory 2-1272
Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 8 val. vakaro.

DAINŲ ŠVENTĖ — TAUTOS ŠVENTĖ

PIRMOJI DIDŽIOJI

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ

DAINŲ ŠVENTĖ

1956 M. LIEPOS 1D., SEKMADIENĮ

Chicago Coliseum, 1513 So. Wabash Avenue, Chicago, Illinois.

DAINŲ ŠVENTĖJE DALYVAUJA 1,200 DAININKŲ IŠ KANADOS IR JAV

KULTŪROS KONGRESAS

prasideda birželio 30 d., 9:30 val. ryto Sherman viešbutyje

BILETAI gaunami: Chicagoje — pas Karvelį Bridgeporte, Zajančausko krautuvėje, 4551 So. Hermitage, Penčylos krautuvėje, 4501 So. Talman Ave., Krutulio valykloje, 2449 W. 69th St., Rose Room restorane, 10758 South Michigan Avenue.
CICEROJE — pas Ramanauską, 1439 So. 49th Ave.,
MELROSE PARKE — pas Metriką, 152 Broadway.

PROGRAMA: 10 val. ryto pamaldos Šv. Kryžiaus bažnyčioje;
3 val. popiet Dainų šventės pradžia;
6:30 val. vak. banketas Sherman viešbutyje.

DAINŲ ŠVENTĖS BŪSTINĖS ADRESAS: 2523 W. 69th St., Chicago 29, Ill.
Telefonas: PRospect 8-5952. Čia gaunamos informacijos, biletai ir kt.
Priimami užsakymai paštu.

JAV ir KANADOS LIETUVIŲ
DAINŲ ŠVENTĖS KOMITETAS

Lietuvių Prekybos Namai

BALDAI — NAUJAUSIO STILIAUS —

BE BROKŲ

SĄSKAITOS BE FINANSŲ KOMPANIJŲ

Didžiulis pasirinkimas svečių kambario baldų, 100% vilna ar nailon, su dviem ar vienu foteliu nuo $150.00—350.00

Vien 50 įvairiausių valgomųjų, Mahagoni, riešuto, ar ąžuolo, vyšnios medžio — 7 dalių valgomieji nedegamu viršumi Formica labai puikaus, stiliaus pas mus tiktai $129.00

Miegamieji ąžuolo, riešuto ar Mahagoni medžio—su šlifuotų sidabro veidrodžiu dreseris — komoda — lova — dvi lempos, pas mus tik $149.00

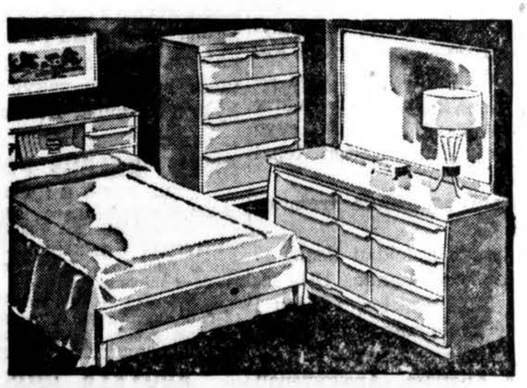

Virtuvės stalai chromo su formica viršumi, 5 dalių stalas ir 4 kedės nuo . $39.00—$99.00

Kilimai 100% vilna, 9x12 puikių spalvų $59.00
Šaldytuvai 8 cub.-pėdų, 1956 metų tik $175.00
Parcelano pečiai virimui: Crown, Universal, Norge ir daug kt. $99-149
Knygoms spintos stiklo durim tik $29.00
Kavos staliukai ąžuolo ar riešuto medžio tiktai $6.50
Telefonui staliukai, ąžuolo, riešuto ar Mahogani, tiktai $2.50
9x12 linoleum įvairių spalvų tik $6.50

FURNITURE CENTER, Inc.

3224-26 South Halsted Street Telefonas - VIctory 2-4226

Atidaryta pirmadieniais, ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais nuo 10 iki 5 val.

Meno paroda ir jubilėjus

Pasikalbėjimas su dail. Vladu Vaitiekūnu

A. GINTNERIS, Chicago, Ill.

Birželio mėn. 27 d. Lietuvių auditorijoje atidaroma dail. Vl. Vaitiekūno meno paroda. Ją rengia Chicagoje susidaręs komitetas iš vietos kultūrininkų tarpo. Tai jau trečioji meno paroda, kuri šiemet rengiama Lietuvių auditorijoje. Neseniai toje pat salėje įvyko dail. J. Pautieniaus ir dail. T. Sparkio parodos kurios turėjo gerą pasisekimą. Reikia manyti, kad ir naujai rengiama paroda turės apsčiai lankytojų, nes turi patogų ir gerą susisiekimą.

Aplankiau dail. Vl. Vaitiekūną jo studijoje ir, pasiteiravęs apie rengiamą jo parodą paklausęs, kodėl meno paroda rengiama Lietuvių auditorijoje ir vasaros laiku, iš jo išgirdau:

— Dabar turiu daugiausiai laisvo laiko. Nemanau, kad vasaros laikas gali atbaidyti meno mėgėjus nuo parodos aplankymo. Kas domisi meno gyvenimu ir jo kūryba tam nesvarbu kokiu laiku paroda rengiama. Toki asmens randa laiko parodas lankyti. Antra, šiemet tuo laiku įvyksta Chicagoje Dainų šventė ir Kultūros kongresas. Atvažiuoja daug žmonių iš kitų miestų ir Kanados, kurie visi registruojasi Lietuvių auditorijoje. Taigi vienas kitas galės atsilankyti ir pasižiūrėti. Juk parodos priklauso prie kultūrininkų darbų. Vietiniai ir svečiai turės progos pamatyti mano kūrinius.

— Kur anksčiau dalyvavote meno parodose?

— Jau dalyvavau dviejose parodose JAV. Viena buvo Milwaukėje, Wisc., ir antroji Kenoshoje. Pirmoje dalyvavau tarptautiniame tautų festivalyje o antroje — surengtoje Kenoshos dailininkų sąjungos — buvau išstatęs apie 50 įvairių paveikslų ir portretų. Tai buvo prieš trejus metus, kai tenai gyvenau.

— Kaip praleidote tremties metus?

— Lietuvą apleidau tiesiai iš vasarojančios Palangos 1944 m. Nesant kitos išeities, įstojau į vokiečių kariuomenės statybos skyrių, kuris evakavosi iš Lietuvos į Austriją. Apsigyvenau Vienos mieste. Su manimi kartu buvo ir dail. V. Petravičius. Tenai dirbau prie elektros įtampos stulpų. Pradėjus bombarduoti Vieną išvažiavau į Vokietiją. Apsigyvenau netoli Muencheno miesto, Rosenheime. Dirbau fizinį darbą vietos fabrike iki karo pabaigos. Vėliau išsikėliau į Muencheną, kur dirbau lietuvių gimnazijoje. Paskui vedžiau dažytojų kursus ir turėjau privatinę dailės studiją, kurią lankė apie 10 asmenų. Vienas iš mano klausytojų vėliau baigė meno mokslus Italijoje.

Dail. V. Vaitiekūnas

— Būtų įdomu sužinoti apie Jūsų meninę veiklą Vokietoje iki pasitraukiant į užsienį.

— Esu baigęs Kauno Augšt. Meno mokyklą 1934 m. Baigėme tik šeši mokiniai. Kiti nubyrėjo ar pasiliko vėliau baigti. Su manimi mokyklą baigė ir dail. P. Kiaulėnas. Jisai vėliau gavo stipendiją ir išvažiavo toliau mokytis į Italiją o aš buvau paskirtas gimnazijos mokytoju į Suv. Kalvariją. Tenai dirbau 3 metus. Paskui išsikėliau į Mažeikius. Atėjus sovietų kariuomenei į Lietuvą ir ją okupavus, persikėliau į Pasvalį. Tenai praleidau karo dienas. Prie vokiečių buvau pakviestas mokytoju į Kauną. Dirbau Augšt. Prekybos mokykloje ir Kauno IV gimnazijoje. Vienur mokiau reklamos techniką, o kitur piešimą ir t. p. Kitose vietose mokiau dailės mokslų: piešimą, meno istoriją ir buvau mokytojų tarybos sekretoriumi. Malonu buvo dirbti su jaunimu savo tėvynėje.

— Ką galėtumėte pasakyti apie savo jaunystę irmokslą?

— Sunku jau tą jaunystę ir prisiminti. Ji buvo jau seniai pamiršta. Dabar jau švenčiu 50 metų savo amžiaus jubilėjų. Mat, esu gimęs 1906 m. lapkričio mėn. 1 d. Titonių kaime, Pašvitinio valsčiuje, Šiaulių apskrityje. Taigi esu tikras augštaitis. Mokiausi savo kaimo mokykloje o jau 1920 m. įstojau į Linkuvos gimnaziją. Tenai baigiau mokytojų kursus. Paskui persikėliau į Šiaulius ir pabaigiau gimnaziją 1928 m. Tuojau įstojau į Meno mokyklą Kaune, kurios direktoriumi buvo dail. Šklėrius. Reikėjo laikyti konkursinius egzaminus. Stojo į varžybas apie 60 asmenų. Išlaikė tiktai 15. Pirmenybę turėjo baigusieji gimnaziją. Tarp neišlaikiusių egzaminus buvo ir P. Kiaulėnas, kuris labai nusiminė, bet suplanavo gudriai ir sėkmingai. Apie tai papasakosiu kitą kartą.

— Girdėjau kad kasdienę duoną pelnotės kaip dažymo meisteris ir kontraktorius?

— Taip. Kai gyvenau Kenoshoje, tai dirbau tą darbą pas vieną italą. Dirbau prie bažnyčių ir namų dažymo. Dariau įvairius projektus ir apskaitymus apie trejus metus. Prieš porą metų įsikūriau Chicagoje, kaip savarankus dažymo kontraktorius. Darbo turiu pakankamai ir neblogai verčiuosi. Laisvą laiką sunaudoju kūrybai. Ką aš esu sukūręs, kaip dailininkas lietuvių visuomenė galės pamatyti Lietuvių auditorijoje birželio mėn. 27 d.

Kultūrinė kronika

● **Juozas Tininis** yra spaudai paruošęs naują veikalą ir dabar jieškomi leidėjai.

● **Dr. Grigas Valančius** renka medžiagą apie Lietuvos teritoriją.

● **V. Kasiulis** pakviestas dalyvauti Šiandieninės Tapybos parodoje, kuri nuo birželio 8 d. vyksta atvirame ore po Palis Royal arkadomis Paryžiuje.

● **Skulptoriaus Antano Mončio** apžvalginė paroda ruošiama Laon mieste, architekto Turbil viloje. Bus išstatyta apie 40 darbų granite, medyje, bronzoje ir švine. Paroda vyks liepos 8-16 dienomis.

● **Angelika Matukaitė**, šį pavasarį Paryžiuje baigusi Muzikos konservatoriją, birželio mėn. pabaigoje išvyksta į Kanadą, kur gyvena jos tėvai. Mūsų pianistė pastoviai apsigyvens Kanadoje.

Vaistais užmuša atmintį

Mayo klinikose išbandyti nauji vaistai, kurie būna amnezijos priežastimi — žmogus netenka atminties. Juos davus žmogus nebeatmena, kas po to buvo; tie vaistai naudojami gydant dantis. Jų davus pacientas nejunta skausmo ir vėliau neatsimena, kas su jais buvo daroma, bet supranta gydytojo nurodymus, gali atidaryti burną dantų gręžimui ir t. p. Tie vaistai vadinami Dolitrone. Numatoma juos vartoti prie gimdymo ir sumažinimui skausmų dėl vėžio.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, įvairių rūšių alyva, baterijos ir automobiliams dalys. Firestone padangos.
1934 West 59th Street Tel. GRovehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs auto specialistas

Our 10th Year — Thousands satisfied customers
100% INSURED - RECEIPTS
FURNISHED within 5—6 days delivery. within 10—12 days.
GIFT PARCELS of Food and Clothing to Lithuania, Latvia, Estonia and all parts of the USSR. Medicines sent by air mail (7-8 days)
We also ship your own self packed parcels with food, new and used clothing.
ALL DUTIES PREPAID
DUTY FREE PARCELS to West and East Germany, Poland, Hungary, Yugoslavia, etc. Low duty parcels to Czechoslovakia. Ask for our detailed price lists.
GRAMERCY SHIPPING COMPANY
777 Lexington Ave., New York 21

CAMP DUNCAN
For Boys 9 to 16 years of age
Located in Lake County, 50 miles northwest of Chicago on Route 12
Season June 25th to August 30th
Six 11 Day Periods
Rates per period $21.75
plus 75c for insurance.
For Camp Folder call or write JAMES MAHON, Director
DUNCAN Y.M.C.A.
1515 West Monroe Street
Chicago 7, Illinois
HAymarket 1-7800

IŠ ARTI IR TOLI BALDŲ
PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus dideles sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
R. ŠERENAS
4546 S. Wood St., Chicago 9, Illinois, tel. VI 7-2972

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?
Tėvų Marijonų Kongregacija, a. a. Arkivyskupo Matulevičiaus, MIC, atgaivinta, kviečia pas save kandidatus į kunigus. Tėvai Marijonai darbuojasi Amerikos lietuvių tarpe; Dievui leidžiant jie darbuosis ir Lietuvoje; jie veda mokyklas; redaguoja laikraščius; skelbia misijas. Pasiaukokite Dievo tarnybai; darbuokitės po Panelės Švenčiausios vėliava; stokite į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rašykite novicių vedėjui. Laiške pažymėkite kiek mokslo baigėte, kiek amžiaus ir koks sveikatos stovis. Laišką siųskite žemiau paduotu adresu.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?
Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie dirbtų įvairius vienuolijos darbus mokyklose, spaustuvėse, raštinėse, bažnyčiose ir kitur. Labai pageidaujami moką kokį amatą. Norintiems pramokti kokio amato bus sudaryta proga.
Paaukokite savo jėgas, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Panelei Švenčiausiai. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su novicijato vedėju; pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigtus mokslus.
MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY, CLARENDON HILLS, ILLINOIS

FOR THAT IMPORTANT DAY OF YOUR LIFE!
YOUR WEDDING
FLOWERS From
PEOPLE'S FLORIST
1850 W. 47th St. LA 3-1786
(Bob & Shirlee Bandyk)
● Specializing in Corsages and artistic floral desings for all occasions ●

JUCUS SISTERS RESTAURANT
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.
29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS
K. GINEITIS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29
Tel. HEmlock 4-8037
VERTIMAI - ANKETOS - LAIŠKAI
duoda pamokas. Prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.)

Chicagos švariausias ir moderniškiausias Piknikų Daržas —
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road, Willow Springs, Illinois

AUDYKLA JUOSTA
Sav. Kazys Prišmantas
1805 West 46 Street
Chicago 9, Ill.
Telef: LAfayette 3-3085
Gamina juostas, takelius, juosteles, pagalves vardinių, gimimo ir kitų progų dovanoms.

Comptometro - Mašinraščio Mokykla
P. Keslūno vadovaujama, persikėlė į Gage Parką ir priima naujus kursantus.
Ten pat galima išnuomuoti arba nusipirkti ir comptometrą.
Dabartinis Mokyklos adresas: 5543 So. Albany. Tel. WAlbrook 5-4315.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Siunčiame dėvėtus ir naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir maisto produktus.. Senus ir naujus daiktus priimame ofise.
Galima siųsti ir paštu.
Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu ir pristatymas garantuojamas
REIKALAUKITE KATALOGŲ
Taip pat siunčiame daiktus užsakomus Anglijoje.
Siuntiniai pristatomi gavėjui 5—6 savaičių bėgyje.
T. KUCZEWSKI & COMPANY
4035 So. Richmond St. Tel. FRontier 6-6399
Ofisas atdaras: Nuo pirmad. iki šeštad., nuo 9 v. ryto iki 8 v. v.

MES PERSIUNČIAME JŪSŲ SUDARYTUS
SIUNTINIUS Į LIETUVĄ
ir visas kitas Rusijos valdomas sritis
iš naujų ar naudotų rūbų, avalinės, medžiagų, maisto, vaistų ir t.t.
Visas išlaidas ir U.S.S.R. muitą apmoka siuntėjas.
Taipgi priimame užsakymus siuntiniams per Angliją.
Siuntiniai apdrausti, siunčiame tiesiai iš Bostono.
GREITAS PRISTATYMAS
Iš toliau ir iš Kanados siųskite siuntinius mūsų adresu, nedaugiau 21 svaro. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškų siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes siuntinį perpakavę, pranešime Jums kiek kainuos persiuntimo išlaidos.
Dėl smulkesnių informacijų skambinkite ar rašykite lietuviškai.
TRANS-ATLANTIC TRADING CO.
Ellis Building, Room 10 Tel AN 8-8764
409 W. BROADWAY, SO. BOSTON 27, MASS
Šį skelbimą išsikirpkite

K. GASIŪNAS SIUVĖJAS MOTERŲ RŪBŲ
Priima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus. Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybe gatavus ir pigiau kainuoja.
6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7 - 6329

Mes siunčiame apdraustus siuntinius į LIETUVĄ, Ukraiją, Rusiją ir visus Rytų Europos kraštus. Pradedant 1956 m. didelė nuolaida daiktams, užsakomiems Anglijoje.
J. KAMIENSKI
JANIQUE TRADING CO.
SKUBIAUSIAI IR PIGIAUSIAI PATARNAUJA SENIAUSIA EXPORTO FIRMA.
Chicago, Ill. — 2314 W. Chicago Ave. Tel. BR. 8-6780
Buffalo, N. Y. — 1162 Broadway. Tel. FI-1272
Persiuntimo ir muitų mokesčiai apmokami mūsų įstaigoj. Šeimos tėvynėje nieko nemoka. Atvykite ar skambinkite į mūsų įstaigą dėl informacijų ir kainaraščių.
Įstaiga atidaryta kasdien pirmad. — šeštad. nuo 12 val. iki 8 val. vak.

"ČIA NUOMONIŲ SKIRTUMO NĖR!"

Kiekviena Sąskaita Apdrausta!

DISTRICT SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION
3430 SOUTH HALSTED ST.
JOSEPH M. MOZERIS, Secretary
CLiffside 4-0104

Mūsų bankas buvo saugi vieta taupyti praeityje, mes norime Jums pagelbėti ir dabar. Ar norite taupyti, ar atidaryti einamąją sąskaitą (checking account), ar gauti paskolą, mes visa tai galime Jums sutvarkyti gerai ir greitai.
METROPOLITAIN STATE BANKAS yra atsižymėjęs savo stipria ir pavyzdinga laikysena. Jis pergyveno abu pasaulinius karus ir depresiją ir indėlininkams išmokėjo pinigus pagal pareikalavimus.
METROPOLITAN STATE BANKAS yra pirmasis ir vienintėlis LIETUVIŠKAS Valstybės bankas visoje Amerikoje.
Visi indėliai iki $10,000.00 apdrausti Federal Deposit Insurance Corporation, Washington, D. C.
Kviečiame ir Jus atvykti tuojaus pat į mūsų banką ir pasinaudoti jo patarnavimais, kurie palengvins Jūsų rūpesčius.
METROPOLITAN STATE BANK
2201 West Cermak Road
Chicago 8, Illinois Tel.: Virginia 7 - 6430

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.
GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

Britų beletristė Stern

DR. JUOZAS PRUNSKIS

Britų rašytojų šeimoje savo kūryba pastovų vardą išsikovojo beletristė Gladys B. Stern, autorė filmų scenarijų ir dailiosios literatūros veikalų, kurių žinomesnieji: No Son of Mine, Benefits Forgot, A Name to Conjure With ir Johnny Forsaken. Londone gimusi, Londone gyvenanti, ji neseniai atšventė savo 65 m. amžiaus sukaktį.

Ją mes daugiau pažįstame iš netaip seniai pasirodžiusio jos autobiografinio veikalo "All in Good Time". Kilimu ji žydė, bet neortodoksė — jų šeimoje buvo ragaujamas kumpis, o į sinagogą lankydavosi tik vestuvių ir kitų didesnių iškilmių proga. Tėvai visdėlto jai parinko katalikų mokyklą. Mergaitė jautėsi kiek nejaukiai, kai rytinių maldų metu jai tekdavo atsiskirti nuo penketos šimtų mergaičių.

Platus išsilavinimas Italijoje, Prancūzijoj

Būsimoji rašytoja gavo platų išsilavinimą. Ji lankė mokyklą prie Lemano ežero Šveicarijoje, kur buvo ir prancūzių, ir austrių, ir italių, ir ispanių, ir rusių, ir serbių. Vėliau ji penketą metų gilino studijas ir stebėjo gyvenimą Italijoje, dažnai lankėsi Pietų Vokietijoje, Austrijoje, Prancūzijoje. Nuo katalikybės visdėlto ji buvo taip nutolusi, kad net būdama Vienoje, arti meniškosios Šv. Stepono katedros, į ją neįėjo, jausdama, kad ten kažkas ne jai skirto.

Tačiau pasaulėžiūriniai klausimai jai nebuvo svetimi. Ji domėjosi konvertito kard. Newmano Apologija, ji skaitė Alekso Carrel aprašymą kelionės į Liurdą, kur mokslininkas buvo liudininku nuostabaus, gamtiniu keliu neišaiškinamo išgijimo.

— Augdama aš kaskart labiau jaučiausi įsivelianti į religinius klausimus, ypač susidomėjau šventaisiais, — pasakojasi ji savo autobiografijoj.

Rašytojų šeimoje

Vienu metu ji aplankė savo pažįstamą britų rašytoją Sheila Kaye Smith. Vyras ir žmona, abudu rašytojai, abudu atsivertę į katalikybę, buvo net pastatę bažnytėlę, ir nenuostabu, kad jų bibliotekoje rašytoja Stern atrado veikalą apie šv. Teresėlę. Dabar ji paslapčia įslinkdavo Palaiminimui į bažnyčią, ilgėliau klūpodavo prie paveikslo, vaizduojančio šv. Pranciškų Ksaverą, mirštantį tolimoje Azijoje, kur prie jo tebuvo nupieštas tik vienas mažas indų berniukas.

Kartą rašytoja bažnyčioje šv. mišių metu matė prieš ją besimeldžiančią motiną, kuri ant rankų turėjo trejų metų berniuką. Šis laimingai besijausdamas kažką pusbalsiu kartojo. Įsiklausiusi rašytoja išgirdo jį sakant: — Hip-hip-hip-Hurrah, Jesus!

Ir tas kūdikiškas nuoširdumas jai darė įspūdį. Rašytoja, nebūdama nei katalikė, buvo susirinkusi ištisą kolekciją medalikėlių, ir labiausiai prie širdies tai buvo šv. Christoforas. Net ir tada ji nekartą pasimelsdavo prie švento Antano, prašydama padėti surasti dingusius daiktus...

Ji domėjosi kai žymus gydytojas — geneologas — jautė ypatingą pagarbą savo pasirinktai globėjai šv. Filomenai ir nuvykęs keliasdešimt mylių nuo Londono į Pinner, į katalikų bažnyčią, kur buvo tos šventosios relikvijos, pagarbiai jas bučiavo.

Namus sudaužė vokiečių bombos

Gilėjau gyvenimą apmąstyti rašytojai Stern davė progos jos pačios liga — septicaemia — ir trys sunkios operacijos. Jos namus Londone sudaužė vokiečių bombos II Pasaulinio karo metu. Ji sveiko užmiesty, bet sunkiose sąlygose. Ėmė ilgėtis kokios nors pastovios atramos. Ir vieną dieną tvirtai pasakė:

— Aš tapsiu katalike.

Ji pradėjo religinių tiesų studijas pas jėzuitus. Nėjo jos taip lengvai. Skaistyklos idėja jai kažkaip buvo svetima, mišios — nesuprantamos. Kartą būdama pas draugus ji rado knygą — barono Friedrich von Huegel laiškai dukterėčiai. Juose ji užtiko tiek humoro, tiek humaniškumo, meilės žmogui. Katalikybę čia jai pertiekė naujoj šviesoj ir ji pati galutinai ryžosi priimti visas Bažnyčios tiesas, kurias ji dabar jautė esant teisingomis ir būtinomis. Ji priėmė krikštą.

Jos širdies draugai

Savo globėju ji pasirinko šv. Pranciškų Ksaverą: jis taip mylėjo savo draugus, kad jų laiškus prie širdies nešiodavo, kol jie suplyšdavo, tačiau kai jis buvo pasiųstas apaštalauti į Indiją, išvyko į tolimus kraštus greit ir be svyravimų. Jis mylėjo savuosius karštai, bet mokėjo praktikuoti atsižadėjimą. Rašytoja sakosi pamėgusi šv. Juozapą, kurs "dirbo sunkų asilo darbą, nejieškodamas įvertinimo". Ji žavisi šv. Pranciškų Salėzu, kurs kraujuojančiomis kojomis, liguistas dėl išsisėmimo lankė jo paguodos reikalingus, laikydamasis šūkio: "Nieko pats neprašyk ir nieko prašančiam neatsakyk".

Tapusi katalike rašytoja Stern savo autobiografijoje pas tebi:

— Žmonės dažnai mane klausia — kam reikalinga religija? Aš nieko daugiau negaliu atsakyti, kaip tik: aš negaliu be jos gyventi. Aš privalau ją turėti, kad gyvenimas būtų įmanomas, kad būtų kuo vadovautis.

Pamėgusi skaityti Tomą a Kempis dabar ši britų beletristė kartoja:

— Saugoki mane Viešpatie nuo nepastovaus jieškojimo paguodos tvariniuose, nes joks tvarinys negali nuraminti ir patenkinti mano troškimų...

Rašytojos žvilgsnis dabar veržiasi į patį Kūrėjų Kūrėją..

OMAHOS LIETUVIŲ CHORAS

Dalyvaus Dainų šventėje Chicagoje liepos 1 d.

Auginimas atskirų ląstelių

Dr. Teodoras T. Puck su savo padėjėjais Kolorados universiteto Medicinos mokykloje augina atskiras gyvulių ląsteles. Tuos tyrimus tęs per penkerius metus ir juos finansuoja Rockefellerio fondas, suteikęs $85,000.

Atominės radiacijos veikimas

Rockefellerio fondas paskyrė ketvirtį miliono dolerių Nacionalinei Mokslų akademijai Washingtone, D. C., kad būtų paremiamos studijos atominės radiacijos veikimo ir būtų tiriami galimi biologiniai pavojai.

Vaistai nuo slogų

Western Reserve universiteto preventyvinės medicinos prof. dr. John H. Dingle tvirtina, kad už penketos metų bus išrasti vaistai ir nuo slogų. Mažai tesą vilties išvystyti skiepus nuo slogų, kadangi perdaug yra rūšių virusų, kurie tas ligas sukelia. Antra priežastis kodėl nedaug vilties iš skiepų, kad slogomis persirgęs žmogus tegauna tik trumpam laikui imunitetą nuo tos ligos — už kokių 6-22 savaičių jis gali vėl susirgti. Tai ir skiepai negalėtų duoti ilgesnį saugumą. Clevelande pravedus tyrimus nustatyta, kad alsuojamųjų organų ligos sudaro apie du trečdaliu susirgimų šeimose.

Biografiniai veikalai

Iš spaudos išėjo eilė įdomių biografinių veikalų. Van Wyck Brooks davė knygą: "Helen Keller, Sketch for a Portrait"; Raymond B. Fosdick — "John D. Rockefeller". Harold H. Martin surašė vadovaujančio kario memuarus: "Soldier, The Momoirs of Matthew B. Ridgway". Omer Englebert parašė didžiojo Kalifornijos misionieriaus biografiją: "Junipero Serra".

ALGIRDAS LANDSBERGIS
KELIONĖ
V. Adamkevičiaus aplanka
Užsakymus su pinigais siųskite:
259 pal., kaina $2.50
DRAUGAS, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Šios nuostabios ir nepaprastos knygos personažus šitaip įvertina rašytojas Gliauda: "...Weisas — paniekintas niekintojas, bet jame savyje Fra Angelico angelų varsų gama, Tatjana—nesuprantanti sielos sąvokos, bet mylinti skaistčia meile. Pagaliau Julius... pasiligęs skaistumo ir nesuvokiąs jo esmės, drąsus be drąsos, nesuprantąs pavojaus beprotėjimo procese".

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON,
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!
Telef. — CEdarcrest 3-6335

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2443 WEST 63RD STREET
Tel. PRospect 8-0833 ir PR 8-0834

LIUDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

FIRST PUBLIC OFFERING — MARCH 8 1956
97,417 SHARES
OF
ESCALANTE GARLIC CORPORATION
NON-ASSESSIBLE
$300,000.00 Capitalization — 300,000 Shares
Full Voting
CAPITAL STOCK
$1.00 Par Value
OFFERING PRICE, $1.00 PER SHARE
Escalante Garlic Corporation is offering 97,417 shares of capital stock with full voting rights, to provide funds for engaging in the business of growing garlic on their holdings in Escalante Valley, Utah, and to process, package, manufacture and market garlic, garlic salts, oils and powders at and from their plant in Caliente, Nevada
For Information, Circular, and Execution of Orders, Write to Office of the Company
ESCALANTE GARLIC CORPORATION
63 Clover Street, Caliente, Nevada
Please send me a copy of the offering circular relating to
ESCALANTE GARLIC CORPORATION
Name .....
Address .....

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
SAVINGS INSURED UP TO $10,000
MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.
patariа:
1. Nepraleiskite visų uždirbtų pinigų. Taupykite nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.
2202 WEST CERMAK ROAD
Tel. VIrginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Chartered and Supervised by the U. S. Government
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Ketv. nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiad. visai neatidaroma.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. — CHICAGO, ILL.
1410 SO. 50th AVE. — CICERO, ILL.
Telefonai — GRovehill 6-2345 arba
TOwnhall 3-2109

Pirmą kartą gaunamas bet kur, senoviškas Europos skonio "Farm Style Cheese"—Sūris. Toks skanus, kad kaikurie žmonės sako "toks kaip bobutė kad gamindavo". Būtinai reikalaukite jūsų apylinkės krautuvėje.

NARIAI LIETUVIŲ TAUP. IR SKOLINIMO
B-VIŲ LYGOS, KURIOSE
Kiekvieno Santaupos Apdraustos Iki $10,000.00
IR
Paskolos Duodamos Namų Įgijimui
Lengvomis Sąlygomis
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 S. Western Ave. — Chicago 36, Ill.
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St. — Chicago 32, Ill.
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., Tel. TO 3-8131-32
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St. — Chicago 8, Ill.

ŠEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.
Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujame
PETRAS BIELIONAS — 4348 S. CALIFORNIA AVE. — Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS — 3307 S. LITUANICA AVE. — Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS — 659 West 18th STREET — Tel. SEeley 3-5711
ALFREDAS VANCE — 177 WOODSIDE Rd., Riverside, Ill. — Tel. OLympic 2-5245
POVILAS J. RIDIKAS — 3354 S. HALSTED STREET — Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS — 10821 S. MICHIGAN AVE. — Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN — 3319 S. LITUANICA AVE. — Tel. YArds 7-1138-1139
VASAITIS — BUTKUS — 1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill. — Tel. OLympic 2-1003
ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI — 1646 W. 46th STREET — YArds 7-0781
STEPONAS C. LACKAWICZ — 2424 W. 69th STREET — REpublic 7-1213; 2314 W. 23rd PLACE — VIrginia 7-6872

AUKSTAS DIVIDENDAS — APDRAUSTAS SAUGUMAS IR PELNINGI PATARNAVIMAI.
TAUPYKITE TVIRTAI, APDRAUSTOJ $16,000,000 ĮSTAIGOJE. AUKŠČIAUSIAS, NAUJAI PADIDINTAS DIVIDENDAS UŽ PAID UP INVESTMENTŲ SĄSKAITAS, KITI TAUPYMO SKYRIAI: OPTIONAL, BONUS, KALĖDŲ IR VAKACIJŲ SKYRIAI. GALITE TAUPYTI IR PER LAIŠKUS. SUTAUPYKITE IŠLAIDAS IŠKEIČIANT ČEKIUS IR APMOKANT VISOKIAUSIAS BILIAS. VELTUI PATARNAVIMAS NARIAMS. IŠKEIČIAM IR PARDUODAM VALDŽIOS BONUS. NAMŲ PASKOLOS PRIEINAMIAUSIOM SĄLYGOM. SUŽINOT MŪSŲ AUKŠTĄ DIVIDENDĄ IR KITAS INFORMACIJAS PASAUKIT — GROVEHILL 6-7575.
CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION, 6234 SOUTH WESTERN AVE.
PIRM. 12 VAL. — 8 VAL.; ANTRAD. IR PENKT. 9 iki 4 VAK.; KET. 9 IKI 8 val. vak.; Treč. UŽDARYTA VISĄ DIENĄ; ŠEST. 9 IKI 2 POPIET

Pasinaudokite "Draugo" Classified skyriumi.

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".

Akademinės Prošvaistės

No. 20

REDAGUOJA: V. KLEIZA, M. INGELEVIČIŪTĖ IR V. P. VYGANTAS
Redakcijos adresas: V. KLEIZA, 903 West Illinois Street, Urbana, Illinois

ŽINGSNIS TOLYN

Lietuviai, gavusieji mokslo laipsnius

Kiekvienais metais lietuviškos studentijos skaičius auga ir didėja. Džiugus reiškinys, vertas mūsų visuomenės dėmesio ir paramos. Kiekvieną pavasarį šio krašto universitetai ir kolegijos išleidžia vis daugiau ir daugiau lietuvių studentų į gyvenimą. Jei su jais studentija nustoja vertingų pajėgų, tai visuomenė sus'laukia stiprių darbininkų, sugebančių įnešti naujos dvasios į blankų kasdienybės horizontą. To ir tektų palinkėti tiems kolegoms, kurie išeina gyveniman ir palieka mokyklos suolą.

Surinktomis žiniom's, šiais metais įvairius mokslo laipsnius įsigija apie 100 lietuvių studentų. Skaičius kalba už save. Svei kiname juos ir linkime toliau eiti lietuviškuoju keliu. Gilinkite savo profesines žinias, bet taip pat nepamirškite ir lietuviškųjų vertybių. Sujunkite šias dvi plotmes į vieną darnų junginį.

Naujieji daktarai

Daktaras Antanas Klimas Pennsylvanijos universitete apgynė disertaciją "Progermaniškasis Kuningaz ir jo palikimas" summa cum laude pažymiu.

Loyolos universitetas Chicagoje suteikė farmakologijos daktaro laipsnį **Jonui Gyliui.**

Gediminas Čekas gavo medicinos daktaro laipsnį Heidelbergo universitete Vokietijoje.

Jie pasipuošė magistro laipsniu

Elektros inžinerijos magistro laipsnį gavo J. Puškorius, studijavęs Case Technikos institute Clevelande, Ohio ir Z. Rekašius, lankęs Wayne universitetą Detroite, Mich. Ten pat Chrysler institutas suteikė magistro laipsnį mechaninės inžinerijos srityje E. Jankui. Chemijos magistro laipsnį gavo M. Klimkaitis, studijavęs Wayne universitete, Detroite. Australijoje, Sydnėjaus universitete, V. Daniela parašė tezę "Esmės sąvoka" ir gavo filosofijos magistro laipsnį. R. Šomkaitė gavo magistro laipsnį farmacijos srityje Wisconsin universitete, Madison, Wisc., V. Virkau — dailiųjų menų Chicagos Meno institute, S. Matusevičius — metalurgijos Case Technikos instituto Clevelande ir A. Rannit — bibliotekos vedimo srityje, Columbijos universitete, New Yorke.

Jų daugiausia

Kaip praeityje, taip ir dabar inžinieriai gavo daugiausia bakalauro laipsnių. Illinois universitete Urbanoje šį laipsnį gavo sekantys kolegos: S. Dubauskas — elektros inžinerija, J. Jodelė — mechaninė inžinerija, A. Kliorė — elektros inž., R. Korzonas — statybos inž., A. Marchertas — mechaninė inžin., A. Vaitaitis — inž., E. Verba — inž., Z. Viskanta — inž.

Elektros inžinerijos bakalauro laipsnį gavo J. Ulenas, City College, New York; A. Grigaitis, City College, New York; A. Šimoliunas, Detroito univ., Detroit, Mich.; A. Kubiliūnas, Illinois Technikos institutas, Chicago, Ill.

Mechan'nę inžineriją baigė A. Polikaitis, Wayne univ., Detroit, Mich.; A. Butkūnas, Pennsylvanijos univ., Philadelphia, Pa.; J. Pauperas, Illinois Tech. institutas, Chicago, Ill.; A. Andolis, Worcesterio Politechnikos institutas; J. Orentas, Worcesterio Politechnikos institutas; J. Materas, Massachusetts Technikos institutas; G. Vėžys, Illinois Tech. institutas.

A. Žukauskas gavo statybos inžinerijos bakalauro laipsnį Vilanova univ., Philadelphia, Pa; R. Banys — civilinės inžinerijos Illinois Tech. institute, Chicago, Ill.; E. Tamošiūnas — ugniagesybos ir saugumo inžinerijos Ill. Tech. institute; V. Vaitas — statybos inž., Tufts koleg., Boston, Mass.; J. Navickas — inž., Californijos univ., Los Angeles, Calif.; D. Slavinskas ir J. Anysas — inž., Toronto univ., Toronto, Ont.; A. Olšauskas — inž., Sydnėjaus univ., Sydney, Australia.

Architektūros bakalauro laipsnį įsigijo šie kolegos: K. Mikėnas, Illinois univ., Urbana, Ill.; V. Vepštas, Illinois univ., Urbana, Ill.; J. Kunka, Illinois Tech. institutas, Chicago, Ill.; A. Rimavičius, Illinois Tech. inst.; R. Vielgus, Ill. Tech. inst.

Chicagos Meno institutas suteikė bakalauro laipsnį dailiųjų menų srityje R. Stankutei, R. Žukaitei, B. Jameikienei ir D. Sakalauskaitei. Tas pats institutas davė L. Mickui meno pedagogikos bakalaureatą.

Chemijos bakalaureatą gavo V. Bogutaitė, Notre Dame of Maryland kolegijoje, Baltimore, Md.; A. Gudelis, Western Ontario univ., London, Ont.; R. Kontrimas, Fordham univ., New York, N. Y.; D. Miecevičiūtė, Illinois univ., Urbana, Ill.; K. Narsčius, Detroito univ., Detroit, Mich.; A. Vasaitytė, Annhurst kolegija, Putnam, Conn.

Illinois universitete Urbanoje bakalauro laipsnį gavo L. Betkauskaitė, komercija; V. Gaškaitė, komercija; R. Karazija, humanitariniai mokslai; V. Kleiza, psichologija; J. Manelis, filosofija; A. Paulius, filosofija; L. Sabaliūnas, politiniai mokslai; D. Sabaliauskaitė, komercija; V. Tautvydaitė, anglų k.; D. Valančiūtė, ispanų k. — pedagogika; R. Vebraitė, komercija; A. Venclovaitė, vokiečių k.; H. Virkau, vokiečių k.; A. Zailskas, žurnalistika.

E. Šikšniūtei Ohio State univ. suteikė bakalauro laipsnį fizinio auklėjimo srityje. P. Daukutė gavo bakalaureatą humanitarinių mokslų srityje Sydnėjaus univ., Australijoje.

Istorijos bakalaureatu pasipuošė J. Pamataitytė ir J. Kondratavičiūtė, abi Californijos univ., Los Angeles, Calif.; D. Aleksandravičiūtė — Mount St. Joseph kolegijos, Ohio.

D. Karaliūtė Immaculate Heart kolegijoj, Los Angeles, Calif. ir E. Marijošiūtė Annhurst koleg., Putnam, Conn. gavo prancūzų kalbos bakalaureatą.

Bakalauro laipsnį kalbose gavo V. Kasperavičiūtė ir A. Valaitytė, Notre Dame kolegija, Cleveland, Ohio; G. Narakaitė, Western Ontario univ., London, Ont.

O. Griganavičiūtei Annhurst kolegija Putnam, Conn., suteikė biologijos bakalaureatą, o R. Žukaitei sociologijos bakalaureatą.

R. Šemeta gavo politinių mokslų bakalauro laipsnį, o J. Kazlauskas buhalterijos bakalaureatą Western Reserve universitete, Cleveland, Ohio.

Filologijos bakalaureatą įsigijo I. Ancevičiūtė Toronto univ., Toronto, Ont.; ekonomijos — A. Vedeckas, Brooklyn koleg., New York, N. Y.; sociologijos — R. Leimonas, Bostono koleg., Boston, Mass.; matematikos — L. Abramikaitė, Maryville koleg., St. Louis, Mo.; dainavimo — P. Zaranka, Detroito muzikos konservatorijoje.

Jie visi pažengė vieną žingsnį į priekį. Vieni iš jų išeis į gyvenimą, kiti dar pasiliks universiteto suole pagilinti savo žinių. Visiems linkime žengti drąsiai pirmyn, nugalėti kliūtis ir pasiekti užsibrėžto tikslo. Sėkmės!

V.

Ar verta Amerikoje studijuoti?

A. GEČIAUSKAS, Philadelphija, Pa.

Šį svarbų klausimą ne vienas žmogus yra bandęs atsakyti mūsų spaudoje. Prirašyta nemaža straipsnių, pareikšta daug gražių minčių, patiekta daug dvasinių ir patriotinių motyvų, pareikšta, kad būsimai laisvajai Lietuvai bus ypatingai reikalingi išsilavinę žmonės ir t.t. Visi iki šiol rašę pasisakė už reikalingumą siekti augštojo mokslo universitetuose. Bet ką daryti, jei sūnus ar duktė neklauso nei tėvų nei augščiau suminėtų žmonių išvedžiojimų ir vistiek nori apleisti mokyklos suolą ir eiti doleriukų medžioti? Atsakymas sunkus, bet gal šio straipsnelio finansiniai išvedžiojimai padės tėvams savo norą įskiepinti vaikams.

JAV — didelių progų šalis

Kiekvienas amerikietis, nežiūrint nei jo kilmės, nei turto, gali patapti kuo tiktai jis nori, neišskiriant nei JAV prezidento pozicijos. Buvęs prezidentas Trumanas atsidūrė Baltuose Rūmuose be augštojo mokslo pagalbos, gi dabartinis darbo sekretorius Mitchell pradėjo dirbti vos baigęs gimnaziją. Negalima tad tvirtinti, kad be universiteto baigimo jaunuolis nieko savo gyvenime neatsiektų. Ši šalis vis dar yra neribotų galimybių kraštas, tačiau išeitas mokslas universitetuose vis daugiau reikšmės įgauna savo profesiniuose pasireiškimuose. Štai Cenzo biuro ką tik paskelbta studija aiškiai parodo, kad žmogus su augštuoju mokslu paprastai gauna didesnę algą.

Ką statistikos daviniai rodo?

Vyrų, sulaukusių 25 metus, tarpe pravesti tyrinėjimai davė sekančius statistinius davinius:

Išeitas moksl.	Metinė alga
Mokykla visiš. nelank.	$1,108
Pradžios mokykla:	
1 iki 4 metų	$1.365
5 iki 7 metų	$2,035
8 metai	$2,533
Gimnazija (High School):	
1 iki 3 metų	$2,917
4 metai	$3.285
Universitetas:	
1 iki 3 metų	$3,522
4 metai ar daugiau	$4,707

Tas pats argumentas tinka ir moterims. Jų statistikos daviniai štai kaip atrodo:

Išeitas mokslas	Metinė alga
Mokykla visiš. nel-ta	$ 518
Pradžios mokykla:	
1 iki 4 metų	$ 547
5 iki 7 metų	$ 725
8 metai	$ 909
Gimnazija (High School):	
1 iki 3 metų	$1,086
4 metai	$1.584
Universitetas:	
1 iki 3 metų	$2,354
4 metai ar daugiau	2,689

Moterys neturėtų blogai jaustis palyginusios savo ir vyrų statistikos davinius, ir dėl to įgauti vadinamo menkystės kompleksą. Jų mažesnis finansinis pajėgumas jokiu būdu nerodo mažesnio protinio pajėgumo. Daugumai moterų atsiliepia motinystės pašaukimas prieš joms pasiekus augštas ir gerai atlyginamas vietas.

Mokslo teigiamumai neaiškūs pradžioje

Finansiniai augštojo mokslo teigiamumai yra neaiškūs tuo metu, kada jaunuoliai pradeda dirbti. Iki 24 metų amžiaus, vyrai su apibrėžtu mokslu uždirba geriau negu lankantieji ar baigusieji universitetą. Mat, jie pradėjo amato mokytis būdami 17-18 metų jau turi šiokią tokią specialybę. Jie priklauso unijoms, gauna standartines algas. Tačiau jų finansinis pajėgumas yra tik laikinas. Sulaukus 25 metų amžiaus, universitetą baigęs jaunuolis prasiveržia priekin.

Uždarbis kyla iki vyras sulaukia 54-sius metus. Vidutinis universiteto baigusio uždarbis tuo metu yra $5,550. Laike sekančių 10 metų uždarbis krenta iki $5 140. Panaši mažėjanti progresija pritaikintina ir nelankiusiems universitetu. Sulaukę 54 sius metus jie uždirba $3,700, gi sulaukus 65-rių metų jų uždarb's krenta iki $2,600. Kaip matome, darbingumas sumažėja su amžiumi, nežiūrint išsimokslinimo.

Gabumai svarbiausia

Galutini Cenzo biuro išvedžiojimai rodo, kad ne tiek mokslas, kiek galimumas būti išmoksintam turi didžiausią reikšmę algos didumui. Žmonės, turintieji sugebėjimus augštajam mokslui, dažniausiai eina į universitetus. Tačiau ir tie, kurie dėl vienos ar kitos priežasties negali siekti augštojo mokslo, nepraranda progų išmokti, uždirbti ir susidurti su žmonėmis, kurie gali jiems padėti iškilti. Gabumai, energija ir noras išmokti daugiausia padeda finansiškai pagerinti žmogaus gerbūvį.

JOY PIVARONAS

Gavo bakalaureatą Fontbonne kolegijoje, St. Louis mieste, Mo. Praleidus vasarą namie, Palos Parke, nuo rudens Loyolos universitete Chicagoje studijuos sociologiją, ruošdamasi magistrės laipsniui. Jos tėvas yra iš tų Pivaronų, kurie turi plačiai žinomą kepyklą, jos motinos Irenos tėvai yra stambios prekybos Cherry Brand Meat Products savininkai Chicagoje.

JAU ČIA PAT

Lietuviškame gyvenime kiekvienais metais galime išskirti vieną ar du svarbiausius momentus. Vienais metais tokiu įvykiu būna Amerikos lietuvių kongresas, kitais metais kokios nors organizacijos įspūdingas suvažiavimas, gi šiemet tokiu gyvuoju momentu bus Kultūros kongresas ir Dainų šventė. Niekas jų svarbumu ir reikalingumu neabejoja. Taip pat nedvejojama jų pasisekimu. Tačiau paprastai pasisekimas priklauso nuo dalyvių. Kuo didesnis dalyvių skaičius, tuo įspūdingesnis momentas.

Mums, studentams, ši Dainų šventė ir Kultūros kongresas turi nepaprastos svarbos. Tai bus pirmoji lietuviškų dainų šventė ne vienam iš mūsų. Argi galime praleisti tokią progą pasigėrėti tautos menu, pirmą kartą išvysti tokio plataus masto manifestaciją? Argi galime pamiršti tą lietuvio meilę savajai dainai?

Kultūros kongrese tarp kitų posėdžių įvyks ir akademinio jaunimo posėdis, kuriame bus nagrinėjama mums aktualūs klausimai. Čia mus šaukia dalyvauti mūsų pareiga. Juk negalime pasirodyti prieš lietuviškąją visuomenę neigiamai. Savo dalyvavimu kaip tik ir padėsime išvengti šios blogybės.

Studentai turėtų organizuotis kelionei į Chicagą birželio mėn. 30 — liepos mėn. 1 d.d. Iš daugelio vietų važiuos chorai, prie kurių prisidedant, bus mažiau kelionės išlaidų. Kas gali, tevažiuoja mašinomis organizuotai. Tomis dienomis visi turime suplaukti Chicagon.

Paraginkime savo draugus, pakvieskime pažįstamus. Tos dvi dienos tepasidaro visos Amerikos lietuvių manifestacija. Daina tejungia mus vieningam darbui!

V.

Genetinės studijos

Per eilę metų R. B. Jackson Memorial laboratorijoje Bar Harbore, Maine yra daromi tyrimai genetinių faktorių šunų supratingume ir emociniame pasikeitime. Tokius tyrimus parėmė savo $50,000 auka Rockefellerio fondas.

Žmonių genetines studijas vykdo Upsalos universitetas, kuriam Rockefellerio fondas tų studijų finansavimui paskyrė $50.000.

Neištrinamas rašalas

W. A. Sheaffer Pen bendrovė išrado rašalą, kurio negalima ištrinti ar vandeniu nuplauti. Šiame rašale yra švytinčių priemaišų. Jos persisunkia ir nėra nutrinamos ar nuplaunamos, o į popierių paleidus ultravioletinius spindulius — ryškiai švyti. Naujasis rašalas tiks vartoti čekiams ir verslo popieriams. Tokių dokumentų nesunaikins nei potvyniai.

JAV gydytojai

Naujausias "American Medical Directory" skelbia, kad JAV-se ir Kanadoje yra 240,638 gydytojai. Per penketą paskutinių metų mirė ar pasitraukė iš savo profesijos 25,397 gydytojai, o naujų priaugo 46,348.

Daugiau mirė nuo alkoholio, kaip nuo džiovos

Praeitais metais pirmu kartu Prancūzijoje daugiau žmonių mirė nuo alkoholio, kaip nuo džiovos: nuo alkoholio ir dėl kilusios nuo gėrimo kepenų ligos mirė 17,400 prancūzų, o dėl džiovos — 13,300.

Radaru stebės meteorus

Harvardo observatorija ir Massachusetts Technologijos institutas atlieka paruošiamuosius darbus stebėti mažų, akimi nejžvelgiamų meteorų kritimą, panaudojant tam radaro įtaisus.

TRUMPAI IŠ VISUR

Išleistas naujas Studentų Gairių numeris, kuriame kadenciją baigusi Lietuvių Studentų sąjungos centro valdyba patiekė savo metinę veiklos apžvalgą.... Naująją centro valdybą sudaro K. Jėčius, J. Karklys, R. Kliorytė, J. Liubinskas, T. Remeikis, D. Tallat-Kelpšaitė ir V. Valaitis. — Kanados Studentų sąjungos centro valdybon išrinkti A. Dainius B. Grigaitytė, B. Petrulytė, K. Šalkauskas ir B. Vaškelis. — Bostono Studentų skyrius surengė Finis Semestri. — Neatsiliko ir Clevelando akademikai; ir jie tuo pačiu metu užbaigė semestrą pasilinksminimu. — Su malonumu tenka pastebėti, kad šiais mokslo metais įsiteigęs De Paul universiteto Chicagoje lietuvių studentų klubas išvystė pasigėrėtino pobūdžio veiklą. — Rochesterio studentų skyrius buvo surengęs savo vakarą.

Los Angeles skautai akademikai visuomenei surengė M. K. Čiurlionio 45 metų mirties minėjimą. Paskaitą laikė dail. A. Rūkštelė. — Tabor Farm įvykusiame skautų vadų suvažiavime pašnekesius pravedė akademikai V. Kamantas ir V. Černius — New Yorko skautų dramos sekcija, kurioje dalyvauja eilė studentų, sezoną užbaigė 6-jų "Buhalterijos klaidos" pastatymu Hartforde. — Melbourno skyrius surengė stovyklą, kurios metu buvo skaitytos 4 paskaitos.

R. Grudzinskaitė, J. Jacyna, A. Paronis, A. Ratas ir J. Vilgalys sudaro naują New Yorko Šviesos sambūrio valdybą. — J. Bilėnas, V. Kavolis ir S. Šimoliūnas rūpinasi Santaros filisterių veiklos išvystymu. — Eilė studentų santariečių dalyvavo tautininkų surengtame Washingtono sąskrydyje.

Chicagos studentų ateitininkų susirinkime tėvas Borevičius, SJ, skaitė paskaitą apie etiketą. — Vokietijoje šiuo metu studijuoja 19 studentų ateitininkų. — New Yorko draugovė buvo susirinkusi pas p. p. Kazickus susirinkimui. — Moksleivių ateitininkų centro valdybon išrinkti akademikai R. Kriaučiūnas, I. Lozaitytė ir J. Šoliūnas. — Clevelando ir Detroito ateitininkai uoliai prisidėjo prie Motinos Dienos paminėjimo savo vietovėse. — K. Skrupskelis periodiškai informuoja amerikiečių spaudą apie lietuvius katalikus, patiekdamas žinių NCWC žinių agentūrai. Minėtas kolega priklauso Studentų Ateitininkų sąjungos Užsienio skyriui.

A. Jakubauskas išstojo iš Laisvoje Lietuvoje pasirodančių Studentų Aidų redakcijos. Jo vieton pakviestas R. Vėžys. — Žurnalo Darbo surengtuose debatuose apie spaudą kaip demokratinio auklėjimo veiksnį dalyvavo akademikai V. Kavolis ir R. Šilbajoris. — Pasikeitė Santarvės studentų skyriaus redakcijos sąstatas; ją dabar sudaro R. Gustaitytė, V. Kavolis ir T. Naginionis. — Pasirodė naujas Jaunimo Žygių numeris. Redakcijos kolektyvan įsijungė J. Končius.

Eilė studentų vykusiai reiškėsi amerikiečių tarpe. Štai Illinois universitetą baigiąs A. Zailskas jaunimo peticijos reikalu parašė straipsnį, atspausdintą vietiniuose laikraščiuose. Jis buvo pakviestas dalyvauti televizijos programoje, kur gavo progos paaiškinti peticijos mintį. — J. Karklys skaitė pranešimą Amerikos elektros inžinierių suvažiavime. — V. Valaičio laiškas buvo atspausdintas vienoj Newsweek žurnalo laidoje; pasisakymo turinys lietė naujus bolševikų metodus. — Clevelande gyvenąs J. Prikockis savo lėktuvų modeliais plačiai garsina lietuvių vardą.

Lietuvių fronto centro valdybos narys A. Sabalis-Sabaliauskas Philadelphijoje skaitė paskaitą apie reikalingumą domėtis politiniais klausimais. — To paties sąjūdžio pavasarinės iškylos susirinkime V. Vardys buvo pagrindinis prelegentas. — Krikščioniškos demokratijos studijų klubo susirinkimuose buvo nagrinėtas Krikščionių demokratų nueitų darbų ir padarytų klaidų iki 1926 m. klausimas. — Į naujai išrinktą Los Angeles ALT valdybą pateko akademikas A. Dundzila. — Pavergtų Europos Tautų specialioje sesijoje Strassburge techniškais darbais pasireiškė lietuvaitė M. Macevičiūtė.

D. Varnaitis ir kol. Lapatinskaitė sukūrė lietuvišką šeimą. Moterystės sakramentą priėmė studentų sąjungos vice-pirmininkas Br. Juodelis ir G. Kunstmanaitė. J. Karklys vedė E. Kriaučiūnaitę. — J. Bendikaitė ištekėjo už M. Žviliaus. — Visiems akademikams jaunavedžiams linkime sėkmingo šeimyninio gyvenimo.

Į AL Bendruomenės Cicero apylinkės skyriaus valdybą išrinkti studentai N. Kazlauskaitė ir G. Gedvila. — Clevelande įvykusiame ALB Tarybos posėdyje prezidiumui sekretoriauti padėjo akademikai V. Kasperavičiūtė ir V. Kamantas. — Dainų Šventės nakvynių komisijai priklauso kol. E. Šulaitis. — Informacijos komisijos nariais yra V. Kleiza ir P. Zaranka. Pinnebergo Pabaltijo universitete studijavę akademikai Kultūros kongreso metu turės savo atskirą posėdį-sąlėkį. Susidomėję prašomi kreiptis į E. Gerulį, 4428 So Western Ave, Chicago Illinois.

Tikimės, lietuviai studentai kuo gausiau dalyvaus Kultūros kongrese ir Dainų šventėje. Nelikime abejingi tokio didelio masto kultūrinei manifestacijai. — Norime išreikšti gilią padėką visiems studentams, kurie taip uoliai ir pasiaukojančiai prisidėjo prie peticijos darbų. Ypatingos pagarbos verti centrinio komiteto nariai su kol. Adamkavičiumi priešakyje, kuris pradėjo judinti šio kilnaus darbo mintį.

PHILADELPHIJOS MENO ANSAMBLIO MIŠRUS CHORAS

Liepos 1 d. dalyvaus Dainų šventėje